

Sygn. akt III AUa 865/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 marca 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia Krzysztof Szewczak (spr.)
Sędziowie:	sędzia Jerzy Antoni Sieklucki sędzia (del.) Lucyna Stąsik-Żmudziak
Protokolant: starszy sekretarz sądowy Krzysztof Wiater	

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu 3 marca 2021 r. w L.

sprawy J. A.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o zwrot wyegzekwowanych środków

na skutek apelacji J. A.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 22 czerwca 2020 r. sygn. akt VIII U 645/17

I. oddala apelację;

II. zasądza od J. A. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. kwotę 2 700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Lucyna Stąsik-Żmudziak Krzysztof Szewczak Jerzy Antoni Sieklucki

III AUa 865/20

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 maja 2013 r., nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił J. A. zwrotu kwoty 390 709,38 zł z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenie społeczne za okres do dnia 31 grudnia 1998 r. W uzasadnieniu wskazał, że w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą pod firmą (...) na dzień 10 marca 1994 r. nie opłacił należnych składek na ubezpieczenie społeczne za zatrudnionych pracowników za okres od grudnia 1992 r. do stycznia 1994 r. W związku z tym ZUS dokonał zabezpieczenia należności poprzez wpisanie hipoteki przymusowej.

W dniu 26 września 2011 r. komornik sądowy przekazał kwotę 390 709,38 zł w ramach prowadzonego postępowania egzekucyjnego.

W odwołaniu od tej decyzji J. A. domagał się zwrotu kwoty 390 709,38 zł z tytułu nadpłaconych składek na ubezpieczenie społeczne. Wnioskodawca podniósł, że ZUS zabezpieczył przyszłe należności poprzez wpis hipoteki przymusowej w dziale IV księgi wieczystej nr (...) prowadzonej dla nieruchomości położonej w L. przy ul. (...), na podstawie tytułów wykonawczych z dnia 8 marca 1994 r., nr (...), obejmujących okres od grudnia 1992 r. do stycznia 1994 r. W międzyczasie organ prowadził egzekucję z ruchomości i kont bankowych. Decyzją restrukturyzacyjną z dnia 19 grudnia 2002 r., nr (...), organ rentowy stwierdził, że zadłużenie z tytułu zaległych składek występuje dopiero od miesiąca kwietnia 2003 r. W dniu 2 lutego 2005 r. ZUS wydał natomiast decyzję, zgodnie z którą nieopłacone składki dotyczą dopiero okresu od listopada 1994 r. Pomimo tego ZUS poinformował komornika sądowego, że hipoteka przymusowa ustanowiona na nieruchomości jest aktualna, nie przedstawiając ponadto administracyjnego tytułu wykonawczego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności. Wnioskodawca podniósł ponadto zarzut przedawnienia składek, jak również zarzucił, że organ rentowy nie wydał decyzji, które mogłyby być podstawą wszczęcia egzekucji.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wyjaśnił, że w dniu 18 marca 1994 r. skierował wniosek wraz z tytułami wykonawczymi z dnia 8 marca 1994 r., nr (...), o wpis hipoteki przymusowej w kwocie 390 709,38 zł w księdze wieczystej nr (...). Hipoteka miała zabezpieczać należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za pracowników zatrudnionych przez wnioskodawcę za okres od grudnia 1992 r. do stycznia 1994 r. Hipoteka przymusowa została wpisana w dniu 23 sierpnia 1995 r. Następnie w dniu 26 września 2011 r. komornik sądowy przekazał organowi rentowemu wyegzekwowaną kwotę.

Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 16 grudnia 2014 r., sygn. akt VII U 2006/13, oddalił odwołanie wnioskodawcy od powyższej decyzji, natomiast apelację wnioskodawcy od tego wyroku Sąd Apelacyjny w Lublinie oddalił wyrokiem z dnia 2 czerwca 2015 r., sygn. akt III AUa 175/15.

Po rozpoznaniu skargi kasacyjnej od tego ostatniego wyroku, Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 6 października 2016 r., III UK 270/15, uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Apelacyjnemu w Lublinie do ponownego rozpoznania. Sąd Najwyższy podkreślił, że sprawa została rozpoznana z pominięciem dowodów mających istotne znaczenie dla oceny kwestionowanych przez wnioskodawcę decyzji wymiarowych ustalających należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne za pracowników za okres od grudnia 1992 r. do stycznia 1994 r., a mianowicie pozwalających na ustalenie czy ZUS doręczył wnioskodawcy te decyzje. Podniósł również, iż w aktach brak jest kwestionowanych przez wnioskodawcę tytułów wykonawczych nr (...) z dnia 8 marca 1994 r., zaś ich odpisy nie znajdują się w aktach sprawy niniejszej, ani w dołączonych aktach komorniczych sygn. Km 581/99 i nie zostały dołączone kserokopie tych tytułów z akt księgi wieczystej. Wskazał także na niezasadne oddalenie zgłoszonego wniosku o dopuszczenie dowodu z pełniejszych akt ZUS dołączonych do akt sprawy sygn. VIII U 1438/12, w sytuacji jedynie szczątkowych akt ZUS w sprawie niniejszej, przy podnoszonej przez odwołującego okoliczności braku wydania decyzji i tytułów wykonawczych ustalających wysokość należności, a co ma wpływ na ocenę zarzutu wnioskodawcy upływu biegu terminu przedawnienia dochodzenia należności z tytułu składek. Powołał Sąd Najwyższy orzecznictwo sądowe, w tym wskazany w skardze kasacyjnej wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 października 2013 r., SK 40/12 uznający art. 70 § 6 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 1998 r. do 31 grudnia 2002 r., za niezgodny z 64 ust. 2 Konstytucji, w zakresie, w jakim wyłącza przedawnienie wierzytelności zabezpieczonych hipoteką w toku kontroli podatkowej.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Apelacyjny w Lublinie wyrokiem z dnia 25 stycznia 2017 r., sygn. akt III AUa 1245/16, uchylił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego z dnia 16 grudnia 2014 r., sygn. akt VII U 2006/13 oraz przekazał sprawę Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego i kasacyjnego. Sąd Apelacyjny uznał, że wobec wytycznych Sądu Najwyższego zachodzi konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości. Zobowiązał Sąd Okręgowy do ustalenia na podstawie pełnych akt ZUS za sporny okres, czy i kiedy zostały wydane decyzje ustalające należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne pracowników za okres od grudnia 1992 r. do stycznia 1994 r. i na jakie

kwoty oraz czy i kiedy zostały one doręczone wnioskodawcy. Sąd Apelacyjny ponadto polecił pozyskanie kserokopii tytułów wykonawczych z właściwego Wydziału Ksiąg Wieczystych i ustalenie, czy jest prawomocny dokonany w dniu 23 sierpnia 1995 r. wpis hipoteki na jego nieruchomości na kwotę 390 709,28 zł z tytułu należności na rzecz ZUS Oddziału w L. Inspektoratu w P. oraz kiedy hipoteka została wykreślona w oparciu o postanowienie Sądu Rejonowego w Lublinie z dnia 2 października 2008 r. o przysądzeniu własności nieruchomości, sygn. akt II Co 2157/05. Wobec podniesionego przez wnioskodawcę zarzutu przedawnienia (art. 59 § 1 pkt 9 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa) przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy został zobowiązany do rozważenia, czy instytucja przedawnienia należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne za pracowników zabezpieczonych hipoteką znajduje zastosowanie w sprawie, a jeśli tak to czy doszło do przerwy biegu terminu przedawnienia dochodzenia należności z tytułu składek, mając na uwadze stanowisko pozwanego organu rentowego, że zgodnie z art. 35 ust. 4 ustawy z dnia 25 listopada 1986 r. o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych w czasie toczącego się postępowania egzekucyjnego prowadzonego w (...) Urzędzie Skarbowym w L. w latach 1996-1999, umorzonego postanowieniem z dnia 12 kwietnia 1999 r. i postanowieniem z dnia 4 października 1999 r., a następnie czy doszło do zawieszenia biegu przedawnienia na podstawie art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców w toku postępowania restrukturyzacyjnego co do zaległości w kwocie 364 859,62 zł z tytułu składek z odsetkami za zwłokę należnych Funduszowi Ubezpieczeń Społecznych (z wyłączeniem składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe w części finansowanej przez ubezpieczonych), Funduszowi Pracy, Funduszowi Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okresy od kwietnia 1993 r. do stycznia 1994 r., od listopada do grudnia 1994 r., od marca 1995 r. do grudnia 1998 r., toczącego się od dnia 4 listopada 2002 r. i zakończonego decyzją organu rentowego z dnia 31 lipca 2008 r. o umorzeniu postępowania. Sąd Okręgowy powinien mieć na uwadze, że sporne składki za okres od grudnia 1992 r. do stycznia 1993 r. z odsetkami zostały pokryte wpłatą płatnika z dnia 6 stycznia 1995 r., a wpłata z dnia 13 stycznia 1995 r. pokryła zaległość do marca 1993 r., zaś składki za okres od kwietnia 1993 r. do stycznia 1994 r. były objęte postępowaniem restrukturyzacyjnym. Sąd Okręgowy został też zobowiązany do rozważenia orzecznictwa sądowego przywołanego w uzasadnieniu w/w wyroku Sądu Najwyższego, zwłaszcza zakresowego charakteru wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 października 2013 r., SK 40/12, który dotyczy przedawnienia zabezpieczenia w postaci hipoteki przymusowej wierzytelności w toku kontroli podatkowej u płatnika składek w okresie nieobjętym sporem i ustalenia, czy taka kontrola była prowadzona u wnioskodawcy w 1994 r., mając na uwadze wniosek Marszałka Sejmu o wykładnię pkt II wyroku rozpoznany formalnie postanowieniem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 listopada 2016 r. Sąd Okręgowy został także zobowiązany do rozważenia celowości żądanego przez wnioskodawcę rozliczenia kwoty 390 709,28 zł przelanej przez komornika w dniu 26 listopada 2011 r., w związku z uczestnictwem ZUS w planie podziału sum uzyskanych ze sprzedaży nieruchomości płatnika na podstawie art. 1036 § 1 pkt 3 k.p.c., mając na uwadze rozliczenie w piśmie organu rentowego z dnia 12 lutego 2013 r., skorygowane w piśmie z dnia 23 kwietnia 2013 r., z którego wynika, że zaliczono na należność główną z tytułu składek za okres od kwietnia 1993 r. do stycznia 1994 r. kwotę 192 337,20 zł, zaś pozostała kwota pokryła odsetki.

Sąd Okręgowy zwrócił nadto uwagę na to, że w trakcie postępowania sądowego wszczętego na skutek odwołania od decyzji z dnia 23 maja 2013 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wydał decyzję z dnia 5 lipca 2018 r., w której odmówił J. A. zwrotu składek za okres od kwietnia 1993 r. do grudnia 1993 r. W uzasadnieniu tej ostatniej decyzji organ rentowy wskazał, że należności za ten okres były dochodzone w trybie egzekucji administracyjnej prowadzonej przez (...) Urząd Skarbowy w L., co wpłynęło na przerwanie 5-letniego biegu terminu przedawnienia. ZUS ponadto dokonał zabezpieczenia nieopłaconych należności poprzez wpis hipoteki przymusowej, co zapobiegło przedawnieniu. W wyniku licytacji komornik sądowy przekazał w dniu 26 września 2011 r. kwotę 390 709,38 zł, która została rozliczona na składki za okres od kwietnia 1993 r. do stycznia 1994 r., odsetki oraz opłatę dodatkową.

J. A. wniósł odwołanie od decyzji z dnia 5 lipca 2018 r., w którym wskazał, że w jego sprawie toczy się postępowanie o zwrot niesłusznie pobranych kwot w wysokości 390 709,38 zł. Podniósł, że organ rentowy do chwili obecnej nie wydał decyzji co do zaległości za okres od kwietnia 1993 r. do grudnia 1993 r.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego. ZUS podniósł, że z zestawienia kwot wyegzekwowanych przez (...) Urząd Skarbowy w L. wynika, iż na rzecz organu rentowego zostały przekazane należności w kwocie 115 869,71 zł na składki za okres od lutego do kwietnia 1993 r. na podstawie tytułów wykonawczych (...) oraz (...). Z rejestrów (...) ponadto wynika, że tytuł (...) za okres od grudnia 1992 r. do marca 1993 r. został zrealizowany i zamknięty w dniu 8 maja 1997 r. Organ rentowy zaznaczył, że J. A. był na bieżąco informowany o stanie zadłużenia.

Postanowieniem z dnia 24 września 2018 r. Sąd Okręgowy połączył sprawy z obu w/w odwołań do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Wyrokiem z dnia 22 czerwca 2020 r. Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił oba odwołania oraz nie obciążył wnioskodawcy kosztami procesu.

W uzasadnieniu tego wyroku Sąd I instancji ustalił, że J. A. prowadził działalność gospodarczą pod firmą (...) w P., w ramach której świadczył usługi budowlane. Z prowadzonej działalności gospodarczej posiada zadłużenie wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu zaległych składek na ubezpieczenia społeczne za siebie oraz pracowników. W związku z tym organ rentowy podjął czynności zmierzające do wyegzekwowania zaległych składek. W dniu 23 listopada 1993 r. wystawił przeciwko J. A., na podstawie art. 26 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz.U. 1991 r., Nr 36, poz. 161) oraz art. 35 ustawy z dnia 25 listopada 1986 r. o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. 1989 r., Nr 25, poz. 137) następujące tytuły wykonawcze:

1) nr (...) za okres:

- od grudnia 1992 r. do lutego 1993 r. na kwotę 53 499,76 zł;

2) nr (...) za okres:

- marzec 1993 r. na kwotę 223 860 000,00 zł;

- kwiecień 1993 r. na kwotę 248 088 000,00 zł,

- maj 1993 r. na kwotę 290 257 800,00 zł,

3) nr (...) za okres:

- czerwiec 1993 r. na kwotę 282 611 000,00 zł,

- lipiec 1993 r. na kwotę 243 739 500,00 zł;

4) nr (...) za okres:

- sierpień 1993 r. na kwotę 187 215 400,00 zł,

- wrzesień 1993 r. na kwotę 147 399 300,00 zł,

- wszystkie doręczone dnia 4 stycznia 1994 r.

5) w dniu 20 grudnia 1993 r. organ rentowy wystawił tytuł wykonawczy nr (...) za miesiąc październik 1993 r. na kwotę 137 461 800,00 zł – doręczony dnia 10 maja 1996 r.;

6) w dniu 21 stycznia 1994 r. organ rentowy wystawił tytuł wykonawczy nr (...) za miesiąc listopad 1993 r. na kwotę 137 762 000,00 zł – doręczony dnia 10 maja 1996 r.;

7) w dniu 17 marca 1994 r. organ rentowy wystawił tytuł wykonawczy nr (...) za okres:

- grudzień 1993 r. na kwotę 129 057 400,00 zł,

- styczeń 1994 r. na kwotę 277 000,00 zł

- wysłany pocztą dnia 16 grudnia 1994 r.

Powyższe tytuły wykonawcze zawierały wniosek do Pierwszego Urzędu Skarbowego w L. o wszczęcie egzekucji należności w nich wymienionych. Na tej podstawie urząd skarbowy na podstawie art. 32 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji wydał postanowienia o skierowaniu tytułów wykonawczych do przymusowego ściągnięcia, po czym doręczył tytuły wykonawcze wraz z tymi postanowieniami J. A. za potwierdzeniem odbioru. W wyniku zmian własności ostatecznie właściwym do prowadzenia postępowania egzekucyjnego stał się (...) Urząd Skarbowy w L..

W toku prowadzenia postępowania egzekucyjnego, na podstawie art. 76, art. 80 lub art. 89 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, urząd skarbowy kierował kolejne zawiadomienia do dłużników zajętych wierzytelności o zajęciu następujących wierzytelności pieniężnych – praw majątkowych J. A.:

- z dnia 14 marca 1994 r.: nr (...)do Banku (...) w P., nr (...)do Banku (...) Oddziału w L. – wszystkie z tytułu posiadanego rachunku bankowego;

- z dnia 8 grudnia 1994 r.: nr (...)do Banku (...) Oddziału w L., nr (...)do Banku (...) w P., nr (...)do Banku (...) Oddziału w L. – wszystkie z tytułu posiadanego rachunku bankowego;

- z dnia 1 września 1995 r.: nr (...)do (...) (...) Oddziału w L., nr (...)do (...) Banku (...) (...)Oddziału w L., nr (...)do Banku (...) Oddziału w P. – wszystkie z tytułu posiadanych rachunków bankowych;

- z dnia 8 września 1995 r. nr (...)do (...) Spółdzielni Mieszkaniowej z tytułu wykonywanych robót;

- z dnia 12 września 1995 r. nr (...)do Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z tytułu wykonywanych robót.

W zawiadomieniach organ egzekucyjny informował adresatów, że zajęte wierzytelności zostaną przekazane na pokrycie wymienionych w nim zobowiązań, w tym m.in. na zaległe składki wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za lata 1992-1995. Odpisy zawiadomień były doręczane J. A..

Urząd skarbowy w ramach prowadzonego postępowania egzekucyjnego dokonywał zajęcia ruchomości J. A.:

- w dniu 11 marca 1994 r. sporządzone zostały dwa protokoły zajęcia ruchomości. Przy zajęciu obecny był kierownik działu transportu R. K. J. A. podpisał protokoły odebrania ruchomości;

- w dniu 30 marca 1994 r. sporządzone zostały dwa protokoły zajęcia. Przy zajęciu obecny był J. A., który odmówił podpisania protokołów odebrania ruchomości;

- w dniu 10 maja 1996 r. zostały sporządzone trzy protokoły zajęcia ruchomości, składające się odpowiednio z 3, 2 oraz 11 arkuszy. Przy zajęciu obecni byli funkcjonariusze Policji, świadkowie, a także pracownicy J. A.. Osoba zastępująca zobowiązanego odmówiła podpisu protokołów odebrania ruchomości. Kopie zwózki ruchomości zostały doręczone J. A., który odmówił podpisu. Jednocześnie protokoły zajęcia zostały zatwierdzone w dniu 13 maja 1996 r.

W dniach 12 kwietnia 1999 r. oraz 4 października 1999 r. Naczelnik (...) Urzędu Skarbowego w L. umorzył postępowania egzekucyjne.

W dniu 17 lutego 1995 r. organ rentowy wydał decyzję, w której obciążył wnioskodawcę łączną kwotą 60 560,14 zł, na którą składały się także odsetki za zwłokę oraz dodatkowa opłata. W uzasadnieniu tej decyzji organ rentowy

wskazał, że wnioskodawca za okres od stycznia 1992 r. do czerwca 1993 r. nie zadeklarował składki na ubezpieczenia społeczne i obowiązkowej składki na Fundusz Pracy od wypłaconych pracownikom zatrudnionym w kraju zaliczek na wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy, a w miesiącu grudniu 1992 r. dokonał nieprawidłowej korekty podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne za ten miesiąc. Sąd Wojewódzki w Lublinie wyrokiem z dnia 1 lipca 1996 r., sygn. akt VIII U 3273/95, oddalił odwołanie wnioskodawcy. Sąd Apelacyjny w Lublinie wyrokiem z dnia 28 listopada 1996 r., sygn. akt III AUa 15/96, oddalił apelację J. A. od wyroku Sądu I instancji.

Przed wszczęciem administracyjnego postępowania egzekucyjnego, w dniu 26 stycznia 1993 r., wnioskodawca dokonał na rzecz organu rentowego wpłaty w wysokości 269 550 000,00 zł, która została rozliczona na składki za grudzień 1992 r. w wysokości 221 395 700,00 zł oraz odsetki w wysokości 48 157 300,00 zł. Ponadto w trakcie postępowania egzekucyjnego, w dniu 16 lutego 1994 r., wnioskodawca wpłacił kwotę 145 885 500,00 zł, która została rozliczona na składki za styczeń 1994 r. w wysokości 145 608 500,00 zł oraz odsetki w wysokości 277 000,00 zł. Według deklaracji kwota składki za:

- grudzień 1992 r. wynosiła 269 550 000,00 zł, wobec czego wpłata z dnia 26 stycznia 1993 r. zmniejszyła ją do kwoty 48 154 300,00 zł;

- styczeń 1994 r. wynosiła 145 885 500,00 zł, wobec czego wpłata z dnia 16 lutego 1994 r. zmniejszyła ją do kwoty 277 000,00 zł.

W obu przypadkach wpłaty zostały uwzględnione przy wystawianiu tytułów wykonawczych nr (...) oraz nr (...).

W dniu 8 marca 1994 r. pozwany organ rentowy wystawił przeciwko J. A., na podstawie art. 26 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz art. 35 ustawy o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych, kolejne tytuły wykonawcze:

1) nr (...) za okres:

- grudzień 1992 r. na kwotę 48 154 300,00 zł,

- styczeń 1993 r. na kwotę 240 227 500,00 zł,

- luty 1993 r. na kwotę 246 615 800,00 zł,

- marzec 1993 r. na kwotę 223 860 000,00 zł;

2) nr (...) za okres:

- kwiecień 1993 r. na kwotę 248 088 000,00 zł,

- maj 1993 r. na kwotę 290 257 800,00 zł,

- czerwiec 1993 r. na kwotę 282 611 000,00 zł,

- lipiec 1993 r. na kwotę 243 739 500,00 zł;

3) nr (...) za okres:

- sierpień 1993 r. na kwotę 187 215 400,00 zł,

- wrzesień 1993 r. na kwotę 147 399 300,00 zł,

- październik 1993 r. na kwotę 137 461 800,00 zł,

- listopad 1993 r. na kwotę 137 762 000,00 zł;

4) nr (...) za okres:

- grudzień 1993 r. na kwotę 129 057 400,00 zł,

- styczeń 1994 r. na kwotę 277 000,00 zł.

Łączna kwota należności objętych tytułami wykonawczymi wyniosła więc 3 907 093 800,00 zł (390 709,38 zł po denominacji) i uwzględniała rozliczenie wpłat z dnia 26 stycznia 1993 r. i z dnia 16 lutego 1994 r.

Na podstawie powyższych tytułów wykonawczych organ rentowy w pisemnym wniosku z dnia 10 marca 1994 r., na podstawie art. 109 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece oraz art. 164 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, zwrócił się do Sądu Rejonowego w Lublinie X Wydziału Ksiąg Wieczystych o wpisanie w dziale IV księgi wieczystej nr (...), prowadzonej dla nieruchomości położonej w L. przy ul. (...), stanowiącej własność J. A., kwoty 3 907 093 800,00 zł celem zabezpieczenia należności wynikających z nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne pracowników. Wniosek został wysłany do wiadomości J. A..

Wnioskodawca był wieczystym użytkownikiem powyższej nieruchomości. Hipotekę przymusową na rzecz ZUS wpisano w dniu 23 sierpnia 1995 r.

Pismem z dnia 22 września 1999 r. komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Lublinie zawiadomił J. A. o wszczęciu egzekucji na wniosek wierzyciela Banku (...) w P., na podstawie tytułu wykonawczego (postanowienie Sądu Rejonowego w Lublinie z dnia 23 czerwca 1999 r., sygn. akt II Co 943/99). Jednocześnie komornik zawiadomił wierzyciela, że dokonał zajęcia wieczystego użytkownika nieruchomości przy ul. (...) w L., dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...).

W dniu 13 września 2002 r. odbyła się czynność oszacowania w/w nieruchomości, o której zawiadomiony został wnioskodawca oraz organ rentowy.

Pismem z dnia 11 września 2002 r. organ rentowy poinformował komornika o zaległościach wnioskodawcy na ubezpieczenie społeczne:

- na koncie osobistym za okres od sierpnia 1996 r. do grudnia 1998 r. w kwocie 8 540,97 zł;

- na koncie pracowniczym za okres od kwietnia 1993 r. do grudnia 1998 r. w kwocie 435 456,60 zł;

- na ubezpieczenie zdrowotne za miesiące luty, wrzesień i grudzień 1999 r. oraz wrzesień 2001 r. w kwocie 376,77 zł.

Pismem z dnia 6 maja 2006 r. komornik sądowy wezwał organ rentowy do złożenia wykazu zaległości na ubezpieczenia społeczne w związku z obwieszczeniem o licytacji nieruchomości. W odpowiedzi organ rentowy w piśmie z dnia 31 maja 2006 r. poinformował o wysokości zaległości na ubezpieczenia społeczne za okres od września 2005 r. do marca 2006 r.

W związku z obwieszczeniem o drugiej licytacji nieruchomości organ rentowy pismem z dnia 6 listopada 2006 r. poinformował komornika o wysokości zaległości na ubezpieczenia społeczne za okres od listopada 2005 r. do września 2006 r., natomiast pismem z dnia 21 grudnia 2006 r. o wysokości zaległości na ubezpieczenia społeczne za okres od listopada 2005 r. do października 2006 r.

Licytacja nieruchomości doszła do skutku w dniu 14 lutego 2007 r. Postanowieniem z dnia 21 lutego 2007 r., sygn. akt II Co 2157/05, Sąd Rejonowy w Lublinie udzielił przybicia. Z kolei postanowieniem z dnia 3 października 2008 r., sygn. akt II Co 2157/05, Sąd Rejonowy w Lublinie orzekł o przysądzeniu prawa wieczystego użytkownika przedmiotowej nieruchomości.

Pismem z dnia 11 lutego 2011 r. komornik sądowy zwrócił się do organu rentowego o ponowne wskazanie wszystkich zaległości J. A. oraz o informację, czy hipoteka na kwotę 390 709,38 zł jest aktualna.

W odpowiedzi organ rentowy pismem z dnia 14 lutego 2011 r. poinformował komornika, że stan konta wnioskodawcy wynosi 2 180 831,99 zł, w tym zadłużenie odpowiednio wynosi:

- z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne na koncie osobistym za okres od sierpnia 1996 r. do grudnia 1998 r. w kwocie 7 840,97 zł;
- z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne pracownicze za okres od kwietnia 1993 r. do stycznia 1994 r., od listopada do grudnia 1994 r., od marca 1995 r. do grudnia 1996 r. oraz od września 1997 r. do grudnia 1998 r. w kwocie 372 234,19 zł;
- z tytułu opłaty dodatkowej w kwocie 20 700,00 zł;
- z tytułu odsetek za zwłokę na dzień 17 lutego 2011 r. w kwocie 1 780 042,43 zł;
- z tytułu kosztów egzekucyjnych w kwocie 14,40 zł.

Organ rentowy ponadto poinformował, że należności wynikające z hipoteki przymusowej pozostają aktualne.

W dniu 25 września 2011 r. komornik sądowy w wyniku przeprowadzonej licytacji przekazał organowi rentowemu kwotę 390 709,38 zł. Należność została rozliczona zgodnie z art. 1025 k.p.c. na dzień 3 października 2008 r., tj. na dzień wydania postanowienia Sądu Rejonowego w Lublinie, sygn. akt II Co 2157/05, w sprawie przysądzenia własności. Wpłata została rozliczona w pierwszej kolejności na odsetki w kwocie 45 042,00 zł za ostatnie dwa lata przed przysądzeniem własności oraz odsetki w kwocie 153 330,18 zł od dnia wymagalności do dnia 3 października 2008 r. Pozostała kwota 192 337,20 zł została rozliczona w wysokości 15 000,00 zł na opłatę dodatkową oraz w wysokości 177 337,20 zł na składki za okres od kwietnia 1993 r. do stycznia 1994 r., wyszczególnione w tytułach wykonawczych nr (...), stanowiących podstawę wpisu do hipoteki, w następujących kwotach:

- kwiecień 1993 r. w kwocie 23 708,25 zł,
- maj 1993 r. w kwocie 29 025,75 zł,
- czerwiec 1993 r. w kwocie 28 261,10 zł,
- lipiec 1993 r. w kwocie 24 373,95 zł,
- sierpień 1993 r. w kwocie 18 721,54 zł,
- wrzesień 1993 r. w kwocie 14 739,93 zł,
- październik 1993 r. w kwocie 13 746,18 zł,
- listopad 1993 r. w kwocie 13 776,20 zł,
- grudzień 1993 r. w kwocie 10 956,60 zł,
- styczeń 1994 r. w kwocie 27,70 zł.

Postanowieniem z dnia 14 października 2011 r., sygn. akt Km 581/99, komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie, zakończył postępowanie egzekucyjne.

Niezależnie od postępowania egzekucyjnego J. A. w latach 1995-1996 dokonywał następujących wpłat, rozliczonych przez ZUS na zaległe składki (kwoty podane z uwzględnieniem denominacji):

- w dniu 6 stycznia 1995 r. w wysokości 24 547,93 zł, zaliczona na składki za grudzień 1992 r. i styczeń 1993 r. w kwocie 10 571,53 zł oraz odsetki za grudzień 1992 r. w kwocie 6 502,80 zł i za styczeń 1993 r. w kwocie 7 473,60 zł;

- w dniu 13 stycznia 1995 r. w wysokości 9 546,12 zł, zaliczona na składkę za styczeń 1993 r. w kwocie 4 148,72 zł oraz odsetki w kwocie 5 397,40 zł;

- w dniu 19 kwietnia 1995 r. w wysokości 14 814,73 zł, zaliczona na składkę za styczeń 1993 r. w kwocie 2 016,50 zł oraz odsetki w kwocie 2 983,50 zł;

- w dniu 21 lipca 1995 r. w wysokości 10 000,00 zł, zaliczona na składkę za styczeń 1993 r. w kwocie 3 787,70 zł oraz odsetki w kwocie 6 212,30 zł;

- w dniu 17 sierpnia 1995 r. w wysokości 12 829,99 zł, zaliczona na składkę za styczeń 1993 r. w kwocie 4 781,39 zł oraz odsetki w kwocie 8 048,60 zł;

- w dniu 13 października 1995 r. w wysokości 6 285,37 zł, zaliczona na składkę za luty 1993 r. w kwocie 2 312,97 zł oraz odsetki w kwocie 3 972,40 zł;

- w dniu 21 listopada 1995 r. w wysokości 2 280,92 zł, zaliczona na składkę za luty 1993 r. w kwocie 821,62 zł oraz odsetki w kwocie 459,30 zł;

- w dniu 10 kwietnia 1996 r. w wysokości 18 154,88 zł, zaliczona na składkę za luty 1993 r. w kwocie 6 096,28 zł oraz odsetki w kwocie 12 058,60 zł.

Ponadto organ rentowy w dniach 10 października 1995 r., 28 marca 1997 r., 11 kwietnia 1997 r., 18 kwietnia 1997 r., 13 sierpnia 1997 r., 21 sierpnia 1997 r., 2 października 1997 r., 10 czerwca 1998 r., 31 grudnia 1998 r. oraz 3 lutego 1999 r. otrzymał wpłaty w ramach prowadzonego przez Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego w L. administracyjnego postępowania egzekucyjnego, które rozliczał na zaległości z tytułu składek oraz odsetki. W wyniku wpłat wnioskodawcy oraz środków uzyskanych z egzekucji, na datę przed wpłatą kwoty 390 709,38 zł przez komornika sądowego, organ rentowy rozliczył wszystkie pozyskane środki w następujący sposób:

Okres (miesiąc)	Należność wg deklaracji	Wpłata	Kwota zaliczona na należność główną	Saldo zaległości		
Typ	Data	Kwota				
1992.12	26 955,00 zł	własna	26.01.1993	26 955,00 zł	22 139,57 zł	0,00 zł
własna	06.01.1995	24 547,93 zł	4 815,43 zł			
1993.01	24 022,75 zł	własna	06.01.1995	24 547,93 zł	5 756,10 zł	0,00 zł
własna	13.01.1995	9 546,12 zł	4 148,72 zł			

własna	19.04.1995	5 000,00 zł	2 016,50 zł			
własna	21.07.1995	10 000,00 zł	3 787,70 zł			
własna	17.08.1995	12 829,88 zł	4 781,39 zł			
z egzekucji	10.10.1995	9 671,24 zł	3 532,34 zł			
1993.02	24 661,58 zł	własna	13.10.1995	6 285,37 zł	2 312,97 zł	0,00 zł
z egzekucji	10.10.1995	11 778,76 zł	4 389,66 zł			
własna	21.11.1995	2 280,92 zł	821,62 zł			
własna	10.04.1996	18 154,88 zł	6 096,28 zł			
z egzekucji	28.03.1997	30 821,90 zł	8 880,30 zł			
z egzekucji	11.04.1997	7 541,85 zł	2 160,75 zł			
1993.03	22 386,00 zł	z egzekucji	11.04.1997	30 691,02 zł	8 943,92 zł	0,00 zł
z egzekucji	11.04.1997	19 406,40 zł	5 646,20 zł			
z egzekucji	11.04.1997	18 961,50 zł	5 541,50 zł			
z egzekucji	18.04.1997	51,64 zł	15,04 zł			
z egzekucji	21.08.1997	3 258,17 zł	900,97 zł			
z egzekucji	13.08.1997	4 824,97 zł	1 338,37 zł			
1993.04	24 808,80 zł	z egzekucji	21.08.1997	363,90 zł	102,20 zł	23 708,25 zł
z egzekucji	02.10.1997	95,00 zł	26,30 zł			
z egzekucji	26.07.2001	5 126,96 zł	972,05 zł			
1993.12	12 905,74 zł	z egzekucji	10.06.1998	1 909,00 zł	543,60 zł	10 956,60 zł

z egzekucji	28.01.1999	3 780,10 zł	1 001,40 zł	
z egzekucji	03.02.1999	1 539,54 zł	404,14 zł	

Ostatecznie w dniu 8 maja 1997 r. w systemie organu rentowego został zamknięty jako zapłacony tytuł wykonawczy z dnia 23 listopada 1993 r., nr (...), za okres od grudnia 1992 r. do lutego 1993 r. na kwotę 53 499,76 zł. Natomiast w wyniku wpłat uzyskanych w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym w całości uregulowana została zaległa składka za marzec 1993 r. W związku z tym na koncie pracowniczym wnioskodawcy pozostały zaległości za okres od kwietnia 1993 r. do stycznia 1994 r. w łącznej wysokości 177 337,20 zł.

Decyzją z dnia 19 grudnia 2002 r., po rozpoznaniu wniosku J. A. z dnia 4 listopada 2002 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na podstawie art. 18 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców (Dz.U. 2002 r., Nr 155, poz. 1287) stwierdził, że restrukturyzacji podlegają zaległe składki z odsetkami za zwłokę za okres do 31 grudnia 2001 roku. Składki te wynosiły:

- na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych za okres od kwietnia 1993 r. do stycznia 1994 r., za miesiące listopad i grudzień 1994 r. oraz okres od marca 1995 r. do grudnia 1998 r. kwotę 332 382,86 zł wraz z odsetkami za zwłokę;
- na Fundusz Pracy za okres od kwietnia 1993 r. do stycznia 1994 r., za miesiące listopad i grudzień 1994 r. oraz od marca 1995 r. do grudnia 1998 r. kwotę 31 222,02 zł wraz z odsetkami za zwłokę;
- na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od kwietnia 1993 r. do stycznia 1994 r., za miesiące listopad i grudzień 1994 r., okres od marca 1995 r. do grudnia 1996 r. oraz od maja 1997 r. do grudnia 1998 r. kwotę 1 254,74 zł wraz z odsetkami za zwłokę.

Oplata restrukturyzacyjna wyniosła 15%, tj. 54 728,94 zł. Organ rentowy wskazał, że opłatę tę należy uregulować w terminie 30 dni od otrzymania decyzji. Łączna kwota zaległości z tytułu składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, bez należności ubocznych, wyniosła 177 337,20 zł, tj. odpowiadała zaległościom za ten okres pomniejszonym o kwoty rozliczone w wyniku wpłat wnioskodawcy oraz uzyskane w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym.

Decyzją z dnia 31 lipca 2008 r. organ rentowy umorzył postępowanie restrukturyzacyjne z powodu niespełnienia warunków przez wnioskodawcę.

Odsetki z tytułu zaległości za składki od kwietnia 1993 r. do stycznia 1994 r., na dzień 3 października 2008 r., tj. na datę postanowienia o przysądzeniu prawa wieczystego użytkowania, wynosiły:

- za kwiecień 1993 r. kwotę 130 778,00 zł;
- za maj 1993 r. kwotę 158 511,00 zł;
- za czerwiec 1993 r. kwotę 152 724,00 zł;
- za lipiec 1993 r. kwotę 130 236,00 zł;
- za sierpień 1993 r. kwotę 98 967,00 zł;
- za wrzesień 1993 r. kwotę 77 079,00 zł;
- za październik 1993 r. kwotę 71 073,00 zł;

- za listopad 1993 r. kwotę 70 443,00 zł;
- za grudzień 1993 r. kwotę 55 358,00 zł;
- za styczeń 1994 r. kwotę 138,00 zł.

Organ rentowy z wyegzekwowanej z nieruchomości kwoty 390 709,38 zł dokonał następującego, prawidłowego rozliczenia zaległości:

- na odsetki za ostatnie dwa lata przed przysądzeniem prawa wieczystego użytkowania w wysokości 45 042,00 zł;
- na odsetki od dnia wymagalności do dnia 3 października 2008 r. w wysokości 153 330,18 zł;
- na składki za okres od kwietnia 1993 r. do stycznia 1994 r. w wysokości 177 337,20 zł;
- na opłatę dodatkową w wysokości 15 000,00 zł.

Decyzją z dnia 12 marca 2014 r. organ rentowy, rozpoznając wniosek J. A., odmówił zwrotu składek za lata 1994 i 1995. Wnioskodawca złożył odwołanie od tej decyzji. Wyrokiem z dnia 18 kwietnia 2018 r., wydanym w sprawie sygn. akt VIII U 1437/16, Sąd Okręgowy w Lublinie w punkcie I oddalił odwołanie, a w punkcie II żądanie zwrotu składek za 1993 r. przekazał do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych. Apelacja wnioskodawcy od powyższego wyroku została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 10 kwietnia 2019 r., sygn. akt III AUa 613/18.

Sąd Okręgowy podniósł, że powyższy stan faktyczny ustalił na podstawie dowodów ze wskazanych dokumentów, pism procesowych oraz opinii biegłych.

Wszystkie dowody w postaci decyzji organu rentowego, tytułów wykonawczych, zawiadomień kierowanych przez administracyjny organ egzekucyjny oraz komornika sądowego, protokołów zajęcia ruchomości, protokołu opisu i oszacowania nieruchomości, protokołu licytacji, a także powołane wyroki sądowe i postanowienia, w tym wydane w toku postępowania egzekucyjnego, są dokumentami urzędowymi w rozumieniu art. 244 § 1 k.p.c. i stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Zostały sporządzone przez odpowiednie organy, zgodnie z obowiązującymi w dacie ich wydania przepisami prawnymi, w ramach przysługujących im kompetencji. Zawarte w nich informacje w zasadzie nie były sporne. Wnioskodawca kwestionował co prawda wystawione tytuły wykonawcze i wskazane w nich wysokości należności, a w przypadku tytułów nr (...) również ich formę, jednak stanowisko to opierało się na podważaniu samej istoty zadłużenia, a więc zasadności jego stwierdzenia przez organ rentowy. Podobnie jeżeli chodzi o decyzje organu rentowego określające wysokość zadłużenia, czy też odmawiające zwrotu zapłaconych lub wyegzekwowanych składek. Wnioskodawca nie zakwestionował skutecznie prawdziwości tych dokumentów zgodnie z art. 252 k.p.c., tj. poprzez udowodnienie okoliczności, że oświadczenia organu zawarte w dokumentach są niezgodne z prawdą. Powołane dokumenty stanowiły przedmiot postępowania egzekucyjnego zarówno w postępowaniu administracyjnym, jak i sądowym postępowaniu egzekucyjnym. Co więcej, postępowanie egzekucyjne prowadzone przez komornika sądowego było objęte dodatkowo nadzorem Prezesa Sądu Rejonowego. W świetle tych wszystkich okoliczności nie można wymienionym dokumentom odmówić waloru prawdziwości.

Powyższa ocena dotyczy również dokumentów zawartych w aktach sprawy sygn. VIII U 1438/12 oraz aktach postępowania egzekucyjnego sygn. Km 581/99, stanowiących dowód w rozumieniu art. 243¹ k.p.c.

Część stanu faktycznego została ustalona w oparciu o pisma procesowe organu rentowego, który opierał się na informacjach zawartych w prowadzonym systemie informatycznym. W szczególności kwestie te ograniczają się do ustalenia właściwości administracyjnego organu egzekucyjnego, umorzenia postępowania egzekucyjnego postanowieniami Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego w L., jak również dokonywania wpłat przez wnioskodawcę na rzecz organu rentowego oraz sposobu rozliczenia tych wpłat i środków pochodzących z egzekucji przez organ rentowy na poczet zaległych składek i należności ubocznych. W tym ostatnim przypadku rozliczenia zostały następnie

zestawione i uporządkowane przez biegłego. Wnioskodawca nie zaprzeczył wymienionym okolicznościom zgodnie z art. 230 k.p.c., według którego gdy strona nie wypowie się co do twierdzeń strony przeciwnej o faktach, sąd, mając na uwadze wyniki całej rozprawy, może fakty te uznać za przyznane. Okoliczności te nie były sporne i wynikają z całokształtu postępowania w sprawie niniejszej (art. 231 k.p.c.), jak również w sprawie VIII U 1438/12, zakończonej orzeczeniem Sądu Najwyższego.

Sąd Okręgowy ponadto dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu rachunkowości Z. K. na okoliczność sposobu rozliczenia zadłużenia wnioskodawcy z tytułu zaległych składek za okres od grudnia 1992 r. do stycznia 1994 r., z uwzględnieniem wpłat własnych wnioskodawcy, środków uzyskanych z egzekucji, jak również na okoliczność ustalenia istnienia ewentualnej nadpłaty z tytułu zaległości. Wszystkie kwestie zostały wyjaśnione w opinii głównej z dnia 12 czerwca 2019 r. Sąd I instancji podkreślił, że biegły dokonał wnikliwej analizy zawartych w aktach dokumentów, które pozwoliły na przedstawienie szczegółowego sposobu rozliczenia należności wnioskodawcy. Biegły w opinii wziął pod uwagę zarówno dokonane przez wnioskodawcę wpłaty, jak i środki uzyskane w toku administracyjnego postępowania egzekucyjnego. Na tej podstawie starannie opisał kolejne rozliczenia dokonywane przez ZUS i przedstawił je w klarownej, tabelarycznej formie uwzględniającej wszystkie operacje, ich rodzaj, a także wpływ na saldo zadłużenia. Opinia jest prawidłowa pod względem rachunkowym, gdyż wszystkie wskazane w niej kwoty odpowiadają dokumentom źródłowym, a wskazywane w pismach procesowych przez organ rentowy rozliczenia stosownie pomniejszające zadłużenie o uzyskane środki doprowadziły biegłego do ustalenia takich samych okoliczności w tym zakresie. Ostatecznie bowiem składki oraz odsetki za okres od grudnia 1992 r. do marca 1993 r. zostały uregulowane, a sporna kwota 390 709,38 zł została prawidłowo rozliczona na odsetki za ostatnie dwa lata przed przysądzeniem prawa wieczystego użytkowania w wysokości 45 042,00 zł, na odsetki od dnia wymagalności do dnia 3 października 2008 r. w wysokości 153 330,18 zł, na składki za okres od kwietnia 1993 r. do stycznia 1994 r. w wysokości 177 337,20 zł oraz na opłatę dodatkową w wysokości 15 000,00 zł (45 042,00 zł + 153 330,18 zł + 177 337,20 zł + 15 000,00 zł = 390 709,38 zł). Spowodowało to zatem uregulowanie pozostałych składek za miesiące od kwietnia 1993 r. do stycznia 1994 r. wraz z częścią należności ubocznych, wobec czego J. A. nie posiadał nadpłaty na koncie za ten okres. Sąd Okręgowy w pełni podzielił opinię biegłego Z. K..

Zdaniem Sądu Okręgowego opinii nie podważają zastrzeżenia złożone przez wnioskodawcę. W piśmie z dnia 22 lipca 2019 r. zarzucił on nieuwzględnienie przez biegłego przepisu art. 451 § 1 k.c., jak również poglądów wyrażonych w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2019 r., III UK 155/18 oraz wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 października 2013 r., SK 40/12. W jego ocenie biegły przekroczył swoje kompetencje oceniając, czy na koncie płatnika istnieje nadpłata, w sytuacji gdy powinien jedynie ograniczyć się do wskazania na co została rozliczona kwota 390 709,38 zł.

Sąd Okręgowy zarzuty te uznał za nieuprawnione, ponieważ nie dotyczą przedmiotu opinii i nie mogą być ocenione jako merytoryczne. Biegły przede wszystkim był związany tezą dowodową, która nakazywała zbadanie, czy na koncie wnioskodawcy istnieje nadpłata, wobec czego nie wykroczył poza swoje kompetencje. Natomiast w opinii biegły szczegółowo wyjaśnił sposób rozliczenia kwoty 390 709,38 zł uzyskanej w toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez komornika sądowego, czego wnioskodawca zdaje się nie zauważać. Aby jednak dokonać tej oceny biegły musiał ustalić właściwą wysokość zadłużenia i w tym celu dokonać oceny wcześniejszych rozliczeń organu rentowego w porównaniu do salda zaległości. Biegły w opinii uzupełniającej z dnia 7 września 2019 r. wyjaśnił, że kwota zaległości wskazana została również w decyzji restrukturyzacyjnej. Sąd Okręgowy przypomniał, że w wyniku postępowania sądowego decyzja restrukturyzacyjna uprawomocniła się, co świadczy o poprawności wskazanych w niej kwot. Pozostałe kwestie związane z ewentualną możliwością zastosowania art. 451 § 1 k.c., przedawnienia oraz ostatnio powołanych wyroków Sądu Najwyższego i Trybunału Konstytucyjnego pozostają w zakresie oceny prawnej i stosowania prawa, więc biegły nie tylko nie był zobowiązany przez Sąd Okręgowy do jej dokonania, ale przede wszystkim nie mógł tego zrobić.

W kolejnych zarzutach z dnia 5 listopada 2019 r. J. A. wskazał, że połączenie sprawy niniejszej, prowadzonej pod sygnaturą VIII U 645/17, do której dołączona została sprawa VIII U 2175/18 (z odwołania od decyzji z dnia 5 lipca 2018 r.) w trybie art. 219 k.p.c., powoduje konieczność sporządzenia dwóch opinii do każdej ze spraw oddzielnie.

Takie twierdzenie jest zupełnie nieuprawnione, ponieważ obie połączone sprawy dotyczą tego samego przedmiotu, tj. zasadności i prawidłowości rozliczenia zaległych składek z okresu od grudnia 1992 r. do stycznia 1994 r.

Odnosząc się natomiast do wniosku o uzupełnienie opinii zawartego w piśmie z dnia 3 stycznia 2020 r., kwestia ta została wyjaśniona w opinii uzupełniającej z dnia 23 stycznia 2020 r. Biegły wyjaśnił, że oparł swoją opinię na deklaracjach rozliczeniowych, które znajdują potwierdzenie w ewidencji komputerowej ZUS. Sąd Okręgowy dodatkowo podniósł, że stosownie do art. 34 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. 2020 r., poz. 266 ze zm.) informacje zawarte na koncie ubezpieczonego i koncie płatnika składek prowadzonych w formie elektronicznej, które przekazane zostały w postaci dokumentu pisemnego albo elektronicznego, są środkiem dowodowym w postępowaniu administracyjnym i sądowym. Odnośnie zarzutu nieuwzględnienia zestawienia deklaracji ZUS złożonych przez wnioskodawcę należy podnieść, iż w zestawieniu w rubryce wpłaty widnieją znaki (...) co oznacza brak wpłat. Tym samym zestawienie to nie ma wpływu na prawidłowość wycień biegłego. Nie został potwierdzony również brak akt w postaci teczki „płatnik J. A.”. Aktami tymi dysponował biegły w chwili sporządzania opinii, a zostały one zwrócone po ich wypożyczeniu przez Sąd Apelacyjny w Lublinie i dołączone ponownie do akt niniejszej sprawy w dniu 17 czerwca 2020 r.

Zdaniem Sądu Okręgowego wszystkie wątpliwości zostały wyjaśnione i nie zachodziła potrzeba dalszego uzupełniania materiału dowodowego.

Sąd Okręgowy dalej podniósł, że w pierwszej kolejności należało rozważyć, czy w celu stwierdzenia i skutecznego dochodzenia przez organ rentowy należności objętych tytułami wykonawczymi nr (...) za okres od grudnia 1992 r. do stycznia 1994 r., jak również należności za ten sam okres objętych pozostałymi tytułami wykonawczymi nr nr: (...), (...), (...) oraz (...), konieczne było uprzednie stwierdzenie wysokości tych należności decyzją administracyjną. Obowiązujące wówczas przepisy regulujące wzajemne obowiązki i uprawnienia płatników składek oraz organu rentowego zawarte były w ustawie z dnia 25 listopada 1986 r. o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych (na dzień wydania tytułów wykonawczych: t.j. Dz.U. 1989 r., Nr 25, poz. 137 ze zm.). Stosownie do art. 33 ust. 1 tej ustawy składki na ubezpieczenie społeczne pracowników opłacały zakłady pracy z własnych środków za okres trwania ubezpieczenia społecznego każdego pracownika. Zgodnie z art. 34 ostatnio powołanej ustawy od nie opłaconych w terminie składek na ubezpieczenie społeczne pracowników ZUS pobierał odsetki za zwłokę na zasadach i w wysokości określonych przepisami o zobowiązaniach podatkowych. Natomiast zgodnie z art. 35 ust. 1 tej ustawy składki na ubezpieczenie społeczne pracowników oraz należności z tytułu odsetek za zwłokę i dodatkowych opłat, nie opłacone w terminie, podlegały ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Szczegółowe zasady określania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne pracowników, terminy i tryb ich opłacania zostały uregulowane w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1990 r. w sprawie wysokości i podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, zgłaszania do ubezpieczenia społecznego oraz rozliczania składek i świadczeń z ubezpieczenia społecznego (t.j. Dz.U. 1993 r., Nr 68, poz. 330 ze zm.). Zgodnie z § 14 tego rozporządzenia zakład pracy był obowiązany, bez uprzedniego wezwania, opłacać i rozliczać składki na ubezpieczenie pracowników za każdy miesiąc kalendarzowy, w którym zatrudniał pracowników.

Powyższy przepis, wbrew stanowisku wnioskodawcy, nie nakładał na organ rentowy obowiązku wydania decyzji, bądź to określającej podstawy wymiaru składek pracowników, bądź też decyzji o wysokości zadłużenia. Wynika to z faktu, że zadłużenie w stosunku do organu rentowego powstawało z mocy samego prawa. Stosownie do § 14 ust. 5 rozporządzenia zakład pracy opłacał składki i przysyłał deklarację rozliczeniową za dany miesiąc do 15 dnia następnego miesiąca. Obowiązek ten wynikał wprost z przepisu, a jego niedopełnienie skutkowało powstaniem zwłoki w opłacie należnych składek. Przepisy ustawy lub rozporządzenia nie nakładały na organ rentowy obowiązku każdorazowego, comiesięcznego stwierdzania w decyzji, że płatnik w danym miesiącu nie opłacił składek, wobec czego na jego koncie figuruje zadłużenie. Innymi słowy zadłużenie powstawało niezależnie od czynności podjętych przez organ rentowy. Skoro więc płatnik był zobowiązany do rozliczania składek, a tym samym opłacania ich w odpowiedniej wysokości, to brak jest podstaw do obciążania organu rentowego w tym zakresie obowiązkiem szerszym, niż wynika to z powołanych przepisów.

Sąd Okręgowy ocenił, że wnioskodawca niesłusznie wywodził, iż konieczność wydania decyzji wymiarowej, bądź też decyzji o wysokości zadłużenia wynika z § 13, § 16, czy też § 17 rozporządzenia. W licznych pismach procesowych wnioskodawca przywoływał treść wskazanych przepisów wraz z orzeczeniami Sądu Najwyższego, jednak nie zauważył, że każdy z tych przepisów dotyczy innej sytuacji faktycznej, przy czym żadna z nich nie zachodzi w jego przypadku. Jak stanowi § 16 rozporządzenia, jeżeli zakład pracy nie nadesłał w obowiązującym terminie deklaracji rozliczeniowej, mimo że nie jest zwolniony z comiesięcznego składania deklaracji, oddział ZUS z urzędu wymierzał składkę w wysokości wynikającej z ostatnio złożonej deklaracji rozliczeniowej, bez uwzględnienia wypłaconych świadczeń podlegających zaliczeniu na poczet składek, i zawiadamiał o tym zakład pracy. Przepis ten nie przewiduje konieczności wydania decyzji.

Stwierdzenie, że w myśl § 16 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1990 r. organ rentowy nie miał obowiązku wydania decyzji wymiarowej jest uprawnione w świetle pozostałych przepisów tego rozporządzenia. Otóż zgodnie z § 17 rozporządzenia oddział ZUS z urzędu obliczał i wymierzał składkę na ich ubezpieczenie, wydając decyzję w sprawie wymiaru składek, ale dopiero w sytuacji gdy zakład pracy nieprawidłowo obliczył kwotę należnych składek na ubezpieczenie społeczne pracowników. Konieczność wydania decyzji wynikała również z § 13 rozporządzenia, zgodnie z którym jeżeli zakład pracy nie zgłosił do ubezpieczenia zatrudnionego pracownika, oddział ZUS z urzędu ustalał i stwierdzał w formie decyzji obowiązek ubezpieczenia, a jeżeli zakład pracy zgłosił do ubezpieczenia osobę nie spełniającą warunków do objęcia tym ubezpieczeniem, oddział ZUS stwierdzał w formie decyzji brak obowiązku ubezpieczenia.

W rozpatrywanej sprawie żadna z wymienionych sytuacji, tj. niezgłoszenia pracowników do ubezpieczeń lub błędnego ustalenia podstawy wymiaru składek przez zakład pracy, nie miała miejsca. Wyrażne określenie przez ustawodawcę sytuacji, które wymagają wydania decyzji oznacza, że w pozostałych przypadkach taki obowiązek nie istnieje. Zgodnie z § 14 rozporządzenia to wnioskodawca był więc zobowiązany do poprawnego opłacania i rozliczania składek samodzielnie, a w razie niedopełnienia tego obowiązku organ rentowy mógł zastosować przysługujące mu uprawnienia w celu windykacji należności bez uprzedniego wydawania decyzji stwierdzającej zadłużenie.

Wydania osobnej decyzji stwierdzającej wysokość zadłużenia nie wymagały również przepisy egzekucyjne. Jak wskazano wyżej, zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych zaległe składki podlegały ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Zarówno obecnie, jak i w dacie wydania tytułów wykonawczych nr (...), przepis art. 26 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji przewiduje, że organ egzekucyjny wszczyna egzekucję administracyjną na wniosek wierzyciela i na podstawie wystawionego przez niego tytułu wykonawczego. Natomiast stosownie do art. 26 § 3 tej ustawy w przypadku, gdy dochodzona wierzytelność wynika z orzeczenia sądowego, konieczne jest zaopatrzenie tytułu wykonawczego w klauzulę wykonalności. Sąd Okręgowy zaznaczył, że świetle art. 26 § 3 ostatnio powołanej ustawy nie jest prawidłowe stanowisko wnioskodawcy, zgodnie z którym kwestionowane tytuły wykonawcze wymagają nadania klauzuli wykonalności. Jak wynika wprost z przepisu, takiej klauzuli wymagają jedynie należności stwierdzone w orzeczeniu sądowym, natomiast w niniejszej sprawie dochodzone należności z tytułu zaległych składek wynikają z przepisów i dla ich stwierdzenia nie było konieczne uprzednie orzeczenie sądowe, jak również wydanie decyzji administracyjnej.

Sąd Okręgowy dalej zwrócił uwagę na to, że w okolicznościach sprawy niniejszej należy rozróżnić dwa rodzaje egzekucji prowadzonej przeciwko wnioskodawcy. Pierwsza z nich prowadzona była w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, a w druga w trybie przepisów o sądowym (cywilnym) postępowaniu egzekucyjnym. Punktem wyjścia w obu przypadkach jest jednak działanie ZUS, które stało się podstawą wszczęcia obu egzekucji, w postaci wydania tytułów wykonawczych i skierowania ich do odpowiedniego organu celem wszczęcia i prowadzenia postępowania egzekucyjnego. Przy czym podkreślenia wymaga, że wniosek o wpis hipoteki nie jest elementem postępowania egzekucyjnego, a jedynie postępowania zabezpieczającego. Takie rozróżnienie ma istotne znaczenie z punktu widzenia oceny prawidłowości działania organu rentowego.

W dniu wydania zarówno tytułów wykonawczych nr (...), jak i tytułów wykonawczych nr (...), (...), (...) oraz (...), kwestie formalne tytułów określał art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz.U. 1991 r., Nr 36, poz. 161 ze zm.), zgodnie z którym tytuł wykonawczy powinien zawierać:

- 1) oznaczenie wierzyciela,
- 2) wskazanie imienia i nazwiska lub nazwy zobowiązanego, jego adresu, a także - w razie możliwości - adresu jego zakładu pracy,
- 3) podanie treści podlegającego egzekucji obowiązku, podstawy prawnej tego obowiązku oraz stwierdzenie, że obowiązek jest wymagalny, a także określenie wysokości egzekwowanej należności pieniężnej,
- 4) wskazanie podstawy prawnej prowadzenia egzekucji administracyjnej,
- 5) datę wystawienia tytułu, podpis z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego podpisującego oraz odcisk pieczęci urzędowej,
- 6) pouczenie zobowiązanego o skutkach niezawiadomienia organu egzekucyjnego o zmianie miejsca pobytu.

Przepisy egzekucyjne, dla poprawności wydania tytułów wykonawczych, nie wymagały więc wcześniejszego określenia zadłużenia w osobnej decyzji. Powołany przepis dokonywał natomiast rozróżnienia podstawy prawnej egzekwowanego obowiązku oraz podstawy prawnej prowadzenia egzekucji administracyjnej. W niniejszej sprawie podstawa prawna egzekucji została określona w tytułach wykonawczych jako art. 26 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Natomiast przez wskazanie podstawy prawnej egzekwowanego obowiązku należy rozumieć powołanie decyzji lub innego rodzaju rozstrzygnięcia, z mocy których na zobowiązanym ciąży egzekwowany obowiązek, a w przypadku gdy egzekwowany obowiązek wynika wprost z przepisu prawa – wskazanie aktu prawnego, miejsca jego publikacji oraz numeru (oznaczenia) przepisu nakładającego obowiązek (por. P. Przybysz: Postępowanie egzekucyjne w administracji. Komentarz, art. 27, Wolters Kluwer Polska 2018). Konieczność wskazania w tytule wykonawczym decyzji dotyczy więc wyłącznie sytuacji, w których przepisy nakładają obowiązek uprzedniego wydania decyzji stwierdzającej zaległość, co w rozpatrywanym przypadku nie zachodzi. W rozpatrywanej sytuacji wystarczającym było więc wskazanie przez organ rentowy, jako podstawy prawnej obowiązku podlegającego egzekucji, przepisu art. 35 ustawy z dnia 25 listopada 1986 r. o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych.

Nie należy zapominać, że tytuły wykonawcze nr (...), (...), (...) oraz (...), które również były podstawą egzekucji należności z tytułu zaległych składek za okres od grudnia 1992 r. do stycznia 1994 r., także nie były poprzedzone decyzją stwierdzającą wysokość zadłużenia. Pomimo tego ich poprawność, jak również sposób prowadzenia na ich podstawie egzekucji, ostatecznie nie zostały skutecznie zakwestionowane i nie wzbudziły wątpliwości sądów rozpoznających sprawy z odwołań J. A..

Dodać trzeba, że dopiero od dnia 5 czerwca 2001 r. przepisy wymagają wydania uprzedniej decyzji w celu zabezpieczenia należności w drodze wpisu hipoteki przymusowej. Z tym dniem został znowelizowany art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. 1998 r., Nr 137, poz. 887 ze zm.), zgodnie z którym należności z tytułu składek są zabezpieczane hipoteką przymusową na wszystkich nieruchomościach dłużnika. Podstawą ustanowienia hipoteki jest doręczona decyzja określająca wysokość należności z tytułu składek. Ostatnio powołana ustawa we wcześniejszym brzmieniu nie wymagała wydania i doręczenia takiej decyzji.

Sąd Okręgowy dalej zwrócił uwagę na to, że w przypadku wszystkich wystawianych tytułów wykonawczych organ rentowy działał jako wierzyciel należności. Jest to o tyle istotne, że po spełnieniu powyższych przesłanek leżących u podstaw wszczęcia postępowania zmierzającego do odzyskania należności, dalsze czynności należały już do odpowiedniego organu egzekucyjnego. Egzekucja w administracji, jak również egzekucja z nieruchomości obciążonej hipoteką nie była prowadzona przez ZUS na podstawie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. W tym pierwszym przypadku postępowanie egzekucyjne prowadził Naczelnik (...) Urzędu Skarbowego w L.. Zgodnie

z art. 32 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji to organ egzekucyjny lub egzekutor, przystępując do czynności egzekucyjnych, doręcza zobowiązanemu odpis tytułu wykonawczego, co miało miejsce w sprawie niniejszej. Tytuły wykonawcze nie były doręczane wnioskodawcy przez organ rentowy, a przez administracyjny organ egzekucyjny. ZUS bezpośrednio przekazywał mu jedynie wystawione przez siebie tytuły wykonawcze, a egzekucją z nich zajmował się urząd skarbowy, który doręczał je wnioskodawcy wraz z postanowieniem o skierowaniu do przymusowego ściągnięcia i stosownymi pouczeniami. Podobnie jak w przypadku tytułów wykonawczych stanowiących podstawę wpisu hipoteki rola organu rentowego ograniczała się do wystawienia dokumentu i przekazania go odpowiedniemu organowi. Wobec tego nie jest zasadny zarzut wnioskodawcy, zgodnie z którym organ nie doręczył mu tytułów wykonawczych nr (...), bowiem nie należało to do obowiązków ZUS.

Podsumowując powyższe rozważania Sąd I instancji stwierdził, że organ rentowy w sposób prawidłowy wystawił tytuły wykonawcze nr (...), bez konieczności wydawania wcześniejszej decyzji, czy też uzyskiwania klauzuli wykonalności, po czym bez uprzedniego przekazywania ich wnioskodawcy skierował je do Sądu Rejonowego w Lublinie wraz z wnioskiem o wpis hipoteki. Do momentu przekazania przedmiotowego wniosku organ rentowy był związany przepisami ustawy o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych, jak również ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie wystawienia tytułów wykonawczych. Następnie organ rentowy zastosował art. 164 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, zgodnie z którym zabezpieczenie należności pieniężnej następuje m.in. przez wpis hipoteki przymusowej. Od chwili złożenia stosownego wniosku postępowanie w zakresie wpisu hipoteki przymusowej do księgi wieczystej, a w dalszej kolejności również egzekucja należności z nieruchomości, odbywała się w istocie bez czynnego udziału organu rentowego, który w tym zakresie nie wydawał żadnej decyzji w stosunku do wnioskodawcy.

Postępowanie o wpis hipoteki przymusowej odbywało się na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz.U. 1982 r., Nr 19, poz. 147 ze zm.). Stosownie do art. 109 ust. 1 tej ustawy wierzyciel, którego wierzytelność była stwierdzona tytułem wykonawczym, określonym w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym, mógł na podstawie tego tytułu uzyskać hipotekę na wszystkich nieruchomościach dłużnika (hipoteka przymusowa). Sama istota hipoteki została natomiast określona w art. 65 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym w celu zabezpieczenia oznaczonej wierzytelności można nieruchomość obciążyć prawem, na mocy którego wierzyciel może dochodzić zaspokojenia z nieruchomości bez względu na to, czyją stała się własnością, i z pierwszeństwem przed wierzycielami osobistymi właściciela nieruchomości. Przy czym do powstania hipoteki niezbędny był wpis w księdze wieczystej (art. 67 ust. 1 ustawy). Ustawa o księgach wieczystych i hipotece w ówczesnym brzmieniu zawierała również przepisy proceduralne związane z dokonywaniem wpisów do ksiąg wieczystych. Zgodnie z art. 37 ustawy sąd rejonowy rozpoznawał sprawy o wpis w księdze wieczystej w postępowaniu nieprocesowym, przy uwzględnieniu zmian wynikających z niniejszej ustawy. Stosownie do art. 46 ust. 1 powołanej ostatnio ustawy, sąd rejonowy rozpoznając sprawę badał jedynie treść wniosku, treść i formę dołączonych doń dokumentów oraz treść księgi wieczystej. Przepis art. 48 ustawy przewidywał, że sąd rejonowy dokonywał wpisu w granicach wniosku, jeżeli nie zachodziły przeszkody do wpisu (ust. 1), natomiast w razie istnienia przeszkody do wpisu sąd rejonowy mógł wyznaczyć wnioskodawcy odpowiedni termin do jej usunięcia (ust. 2 zdanie 1). Stosownie do art. 51 ust. 1 ustawy o księgach wieczystych i hipotece o dokonany wpis zawiadamiany był wnioskodawca, osoby, na których rzecz wpis nastąpił, i osoby, których prawa zostały wpisem dotknięte.

Sąd Okręgowy zwrócił uwagę na przepis art. 46 ust. 1 ustawy o księgach wieczystych i hipotece, zgodnie z którym sąd rejonowy bada jedynie treść wniosku, treść i formę dołączonych doń dokumentów oraz treść księgi wieczystej. Oznacza to, że sąd wieczystoksięgowy, rozpoznając wniosek o dokonanie wpisu w księdze wieczystej ma obowiązek zbadać, czy składający wniosek organ administracji ma ustawowe uprawnienie do występowania z wnioskiem o wpis oraz czy forma i treść wniosku odpowiadają przepisom ustawy. W przypadku żądania wpisu hipoteki przymusowej w oparciu o tytuł wykonawczy stwierdzający istnienie wierzytelności podlegającej zabezpieczeniu, sąd wieczystoksięgowy zobowiązany jest jedynie do kontroli prawidłowości takiego tytułu pod względem zachowania wymogów przewidzianych przez przepisy o postępowaniu egzekucyjnym. Obowiązek ten nie może być jednak utożsamiany z badaniem prawidłowości przeprowadzonego postępowania administracyjnego, w następstwie którego

tytuł ten został wydany, czy też skuteczności jego doręczenia uczestnikowi postępowania. Wpis dokonany z uwzględnieniem wymogów wynikających z prawidłowej wykładni art. 46 ust. 1 ustawy o księgach wieczystych i hipotece jest natomiast wpisem dokonany prawidłowo i wywołuje wszystkie skutki przez prawo przewidziane (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 18 maja 2000 r., III CKN 495/98 – LEX nr 52654 oraz z dnia 10 października 2013 r., III CSK 10/13 – LEX nr 1413546).

Wpis hipoteki przymusowej do księgi wieczystej prowadzonej dla nieruchomości wnioskodawcy w oparciu o kwestionowane tytuły wykonawcze, zdaniem Sądu Okręgowego, został dokonany na podstawie odpowiednich przepisów postępowania, które przewidywały także instrumenty pozwalające wnioskodawcy na podważanie prawidłowości wpisu. Przepisy te nie były stosowane przez ZUS, tylko przez sąd wieczystoksięgowy, a ocena prawidłowości ich zastosowania pozostaje poza kognicją sądu rozpoznającego niniejszą sprawę z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Powyższe rozważania właściwie wyczerpują wszelkie wątpliwości i zarzuty wnioskodawcy podnoszone w celu zakwestionowania tytułów wykonawczych nr (...). Ostatecznie prawidłowość ich sporządzenia, a następnie dokonania na ich podstawie wpisu hipoteki potwierdza postanowienie Sądu Rejonowego w Lublinie z dnia 23 sierpnia 1995 r. o wpisie hipoteki przymusowej do księgi wieczystej. Jak już zostało zaznaczone wpis hipoteki przymusowej i związane z tym czynności nie łączą się bezpośrednio z postępowaniem egzekucyjnym i nie stanowią jego elementu. Hipoteka przymusowa jest ograniczonym prawem rzeczowym i służy zabezpieczeniu roszczeń pieniężnych (art. 747 pkt 2 k.p.c.) w sytuacji, gdy sama egzekucja prowadzi do odzyskania zabezpieczonych należności. Kwestionowane przez wnioskodawcę tytuły nie musiały być zaopatrzone w klauzule wykonalności, bowiem wpis do hipoteki tego nie wymaga, jak również nie musiały być wcześniej doręczane J. A.. Ustanowienie hipoteki przymusowej, zgodnie z art. 109 ust. 1 ustawy o księgach wieczystych i hipotece, następuje na podstawie tytułu wykonawczego przedłożonego wraz z wnioskiem o wpis, zgodnego z przepisami o postępowaniu egzekucyjnym. W odniesieniu do tzw. administracyjnych tytułów wykonawczych wymagania w tym względzie określa przepis art. 27 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, który nie warunkuje przypisania mocy prawnej takiemu dokumentowi od jego doręczenia dłużnikowi (por. powołane wyżej postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2013 r., III CSK 10/13).

Po ustanowieniu hipoteki może być ona wykorzystana przez wierzyciela do egzekucji należności. Jak stanowił art. 75 ustawy o księgach wieczystych i hipotece zaspokojenie wierzyciela hipotecznego z nieruchomości następowало według przepisów o sądowym postępowaniu egzekucyjnym. Jak wynika z akt egzekucyjnych takie postępowanie prowadzone było przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Lublinie. Ocena tego postępowania również pozostaje poza właściwością Sądu w niniejszej sprawie. Zauważyć jedynie należy, że wnioskodawca korzystał z możliwości zaskarżania decyzji komornika, a postępowanie egzekucyjne było objęte nadzorem Prezesa Sądu Rejonowego w Lublinie.

Jeżeli chodzi o podniesiony przez wnioskodawcę zarzut przedawnienia składek, Sąd Okręgowy wskazał, że stosownie do art. 59 § 1 pkt 9 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. 2019 r., poz. 900 ze zm.) zobowiązanie podatkowe wygasa w całości lub w części wskutek przedawnienia. Wygaśnięcie zobowiązania podatkowego przez przedawnienie przewidywał również art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 1980 r. o zobowiązaniach podatkowych (t.j. Dz.U. 1993 r., Nr 108, poz. 486 ze zm.), który do czasu wejścia w życie Ordynacji podatkowej miał zastosowanie do należności ZUS z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne na podstawie § 1 pkt 12 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 lutego 1989 r. w sprawie rozciągnięcia przepisów ustawy o zobowiązaniach podatkowych na niektóre rodzaje świadczeń pieniężnych oraz określenia właściwości organów podatkowych w zakresie umarzania zaległości podatkowych (Dz.U. 1989 r., Nr 6, poz. 40).

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 października 2016 r., III UK 270/15 przedawnienie dotyczy zarówno zobowiązań powstałych z mocy prawa, jak też ustalonych w drodze konstytucyjnej decyzji wymiarowej. Termin przedawnienia należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne pracowników regulował art. 35 ust. 3 ustawy o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych, ustalając go na 5 lat, licząc od dnia, w którym składka stała się wymagalna. Natomiast ust. 4 tego artykułu przewidywał przerwanie biegu przedawnienia w następujących przypadkach:

- odroczenie terminu płatności,
- rozłożenie spłaty należności,
- podjęcie każdej innej czynności zmierzającej do ściągnięcia należności, jeżeli o czynności tej został zawiadomiony dłużnik.

W okolicznościach sprawy niniejszej doszło do przerwania biegu przedawnienia przez podjęcie przez organ rentowy, a następnie organ egzekucyjny, czynności zmierzających do ściągnięcia należności. Jak wskazano wyżej składki za pracowników powinny być opłacone do 15 dnia następnego miesiąca. Wobec tego składka najdalej wymagalna, tj. za grudzień 1992 r. powinna zostać opłacona do dnia 15 stycznia 1993 r., a najbliżej, tj. za styczeń 1994 r. – do dnia 15 lutego 1994 r. Jednocześnie przedawnienie tych składek upływało odpowiednio najwcześniej z dniem 16 stycznia 1998 r., a najpóźniej z dniem 16 lutego 1999 r.

W pierwszej jednak kolejności Sąd Okręgowy zwrócił uwagę na to, że jeszcze w dniu 26 stycznia 1993 r. J. A. dokonał wpłaty w wysokości 269 550 000,00 zł, która została rozliczona częściowo na składkę za grudzień 1992 r. Następnie w dniu 23 listopada 1993 r. organ rentowy wystawił tytuły wykonawcze za okres od grudnia 1992 r. do września 1993 r., w dniu 20 grudnia 1993 r. – tytuł wykonawczy za październik 1993 r., w dniu 21 stycznia 1994 r. – tytuł wykonawczy za listopad 1993 r., a w dniu 17 marca 1994 r. – tytuł wykonawczy za grudzień 1993 r. i styczeń 1994 r. We wszystkich przypadkach tytuły wykonawcze zostały następnie doręczone wnioskodawcy przez organ egzekucyjny jeszcze przed upływem 5-letniego terminu przedawnienia, co oznacza, że bieg przedawnienia został przerwany. Naczelnik (...) Urzędu Skarbowego w L. prowadził na ich podstawie postępowanie egzekucyjne, umorzone w dniach: 12 kwietnia 1999 r. i 4 października 1999 r. W toku tego postępowania wnioskodawca był informowany o kolejnych czynnościach, w tym o dokonaniu zajęcia ruchomości. Następnie w dniu 16 lutego 1994 r. wnioskodawca dokonał wpłaty w wysokości 145 885 500,00 zł, która została rozliczona częściowo na składkę za styczeń 1994 r. W międzyczasie organ rentowy wydał zakwestionowane w niniejszym postępowaniu tytuły wykonawcze nr (...), które wraz z wnioskiem o wpis hipoteki z dnia 10 marca 1994 r. zostały skierowane do Sądu Rejonowego w Lublinie. Wniosek został także wysłany do wiadomości J. A., a wpis hipoteki przymusowej w księdze wieczystej został dokonany w dniu 25 sierpnia 1995 r., a więc również przed upływem terminu przedawnienia.

W dniu 17 lutego 1995 r. ZUS wydał także decyzję, w której poinformował wnioskodawcę o niezłożeniu deklaracji za składki m.in. od stycznia 1992 r. do czerwca 1993 r. oraz o nieprawidłowym rozliczeniu składki za grudzień 1992 r.

J. A. dokonywał ponadto wpłat na rzecz organu rentowego w dniach: 6 i 13 stycznia, 19 kwietnia, 21 lipca, 17 sierpnia, 13 października oraz 21 listopada 1995 r., a także w dniu 10 kwietnia 1996 r. Dodatkowo organ rentowy otrzymał wpłaty z postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez urząd skarbowy w dniach: 10 października 1995 r., 28 marca, 11 kwietnia, 18 kwietnia, 13 sierpnia, 21 sierpnia i 2 października 1997 r., 10 czerwca i 31 grudnia 1998 r. oraz 3 lutego 1999 r. Wszystkie kwoty były rozliczane na poczet zaległych składek i należności ubocznych. Ostatecznie w dniu 8 maja 1997 r. organ rentowy stwierdził, że składki za okres od grudnia 1992 r. do lutego 1993 r. zostały opłacone. Natomiast w dniu 13 sierpnia 1997 r. organ otrzymał wpłatę z postępowania egzekucyjnego zaliczoną na ostatnią część składki za marzec 1993 r. Uregulowanie składek za okres od grudnia 1992 r. do marca 1993 r. jedocześnie wyklucza możliwość ich przedawnienia w sytuacji, gdy należności te zostały uregulowane przed upływem terminu przedawnienia, co miało miejsce w sprawie niniejszej. Przerwanie biegu przedawnienia spowodowały bowiem następujące czynności:

- doręczenie w dniu 4 stycznia 1994 r. tytułów wykonawczych za okres od grudnia 1992 r. do września 1993 r.,
- doręczenie w dniu 10 maja 1996 r. tytułów wykonawczych za październik i listopad 1993 r.,
- doręczenie w dniu 16 grudnia 1994 r. tytułu wykonawczego za okres od grudnia 1993 r. do stycznia 1994 r.,
- doręczenie wnioskodawcy odpisów zawiadomień do dłużników zajętych wierzytelności z dni: 14 marca i 8 grudnia 1994 r. oraz 1, 8 i 12 września 1995 r.,

- dokonywanie zajęć ruchomości w dniach: 11 marca 1994 r., 30 marca 1994 r. i 10 maja 1996 r.,
- poinformowanie wnioskodawcy o skierowaniu w dniu 10 marca 1994 r. do Sądu Rejonowego w Lublinie wniosku o wpis hipoteki przymusowej,
- dokonanie w dniu 23 sierpnia 1995 r. wpisu hipoteki;
- zakończenie administracyjnego postępowania egzekucyjnego w dniach: 12 kwietnia 1999 r. i 4 października 1999 r.

Każda z tych czynności powodowała przerwanie biegu przedawnienia i rozpoczęcie biegu kolejnego 5-letniego terminu. W międzyczasie ustawa z dnia 25 listopada 1986 roku o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych została uchylona i zastąpiona ustawą z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. 1998 r., Nr 137, poz. 887), która w art. 24 ust. 4 (obowiązującym od dnia 25 listopada 1998 r.) przewidywała, że należności z tytułu składek ulegały przedawnieniu po upływie 5 lat, a w przypadku przerwania biegu przedawnienia, o którym mowa w ust. 5, po upływie 10 lat licząc od dnia, w którym stały się wymagalne. Zgodnie ponadto z art. 109 ostatnio powołanej ustawy systemowej składki na ubezpieczenie społeczne należne za okres do dnia 31 grudnia 1998 r. płatnicy składek byli zobowiązani rozliczać i opłacać na podstawie przepisów dotychczasowych. Następnie od dnia 1 stycznia 2003 r. przepis art. 24 ust. 4 ustawy systemowej stanowił, że należności z tytułu składek ulegały przedawnieniu po upływie 10 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne.

Zestawienie powyższych przepisów prowadzi do wniosku, że do dnia 31 grudnia 2002 r. obowiązywał 5-letni termin przedawnienia składek, natomiast termin 10-letni stosuje się tylko do nieprzedawnionych do dnia 31 grudnia 2002 r. należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, jak również wszystkie nowe przepisy dotyczące okoliczności mających wpływ na bieg tego terminu, to jest jego przerwanie i zawieszenie, o ile wymienione w nowych przepisach podstawy przerwania lub zawieszenia biegu przedawnienia powstały po tej dacie. Takie rozumienie przepisów zgodne jest z wykładnią dokonaną przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 6 października 2016 roku, III UK 270/15.

Na marginesie Sąd Okręgowy zauważył, że nie może być uznany za prawidłowy zarzut podniesiony przez wnioskodawcę, iż organ rentowy nieprawidłowo rozliczył składki, w sposób sprzeczny z art. 451 § 1 k.c., zgodnie z którym dłużnik mający względem tego samego wierzyciela kilka długów tego samego rodzaju może przy spełnieniu świadczenia wskazać, który dług chce zaspokoić. Po pierwsze, J. A. pomija drugie zdanie tego przepisu, zgodnie z którym to, co przypada na poczet danego długu, wierzyciel może przede wszystkim zaliczyć na związane z tym długiem zaległe należności uboczne oraz na zalegające świadczenia główne. Po drugie, wskazany przepis dotyczy rozliczeń wierzyciela i dłużnika z tytułu zobowiązań cywilnoprawnych. Ubezpieczenia społeczne i powstałe z tego tytułu zobowiązania nie mają natomiast charakteru cywilnego, a publicznoprawny i art. 451 k.c. nie ma do nich zastosowania. Po trzecie, art. 27 ustawy z dnia 19 grudnia 1980 r. o zobowiązaniach podatkowych (mający zastosowanie na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 lutego 1989 r.) regulował kolejność zaliczania należności. Przepis stanowił, że jeżeli na podatniku ciążyły zobowiązania podatkowe z różnych tytułów, dokonaną wpłatę zaliczało się na pokrycie zobowiązania podatkowego w kolejności od zobowiązania o najwcześniejszym terminie płatności, chyba że podatnik wskazał, na poczet którego zobowiązania dokonuje wpłaty. Jeżeli wpłata dotyczyła zaległości podatkowej, z wpłaconej kwoty pokrywało się również odsetki za zwłokę należne od zapłaconej kwoty zaległości. J. A. nie wskazywał, na poczet którego zobowiązania dokonywał wpłat, wobec czego organ rentowy był uprawniony do ich zaliczania na najdalej wymagalne składki i należności uboczne. Podobnie jeśli chodzi o środki uzyskane w wyniku administracyjnego postępowania egzekucyjnego. Obecnie analogiczne rozwiązanie przewiduje art. 62 Ordynacji podatkowej, mający zastosowanie do składek na ubezpieczenia społeczne zgodnie z art. 31 ustawy systemowej. Płatnik składek nie ma zatem możliwości decydowania o rozliczeniu składek w sytuacji, gdy nie wskaże na poczet którego zobowiązania dokonuje wpłaty.

Sąd Okręgowy dalej wskazał, że w chwili umorzenia postępowania egzekucyjnego odpowiednio z dniem 12 kwietnia i 4 października 1999 r. przez Naczelnika(...)Urzędu Skarbowego w L., w 1999 r. na koncie wnioskodawcy figurowało

więc zadłużenie za składki od kwietnia 1993 r. do stycznia 1994 r., przy czym 5-letni termin przedawnienia w stosunku do nich należy liczyć od zakończenia postępowania egzekucyjnego. W dniu 19 grudnia 2002 r. organ rentowy, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców (Dz.U. 2002 r., Nr 155, poz. 1287), wydał decyzję o warunkach restrukturyzacji zaległych składek, m.in. za okres od kwietnia 1993 r. do stycznia 1994 r. Postępowanie restrukturyzacyjne zostało wszczęte na wniosek J. A. z dnia 4 listopada 2002 r. i umorzono decyzją z dnia 31 lipca 2008 r. Zgodnie z art. 14 ust. 3 ostatnio powołanej ustawy bieg terminu przedawnienia płatności należności objętych restrukturyzacją ulega zawieszeniu na okres od dnia wszczęcia postępowania restrukturyzacyjnego, do dnia wydania decyzji o zakończeniu restrukturyzacji. Oznacza to, że bieg przedawnienia składek wnioskodawcy za miesiące od kwietnia 1993 r. do stycznia 1994 r. uległ zawieszeniu na okres od dnia 4 listopada 2002 r. do dnia 31 lipca 2008 r. W międzyczasie, przypominając stanowisko Sądu Najwyższego, wobec braku upływu 5-letniego terminu przedawnienia do dnia 31 grudnia 2002 r., od dnia 1 stycznia 2003 r. zastosowanie miał nowy 10-letni termin przedawnienia, który biegł nadal po umorzeniu postępowania restrukturyzacyjnego, tj. od dnia 1 sierpnia 2008 r.

Nie należy tracić z pola widzenia, że oprócz dobrowolnych wpłat J. A. oraz administracyjnego postępowania egzekucyjnego, prowadzone było postępowanie egzekucyjne przez komornika sądowego, wszczęte w dniu 22 września 1999 r. Ostatecznie w dniu 3 października 2008 r. Sąd Rejonowy postanowił o przysądzeniu prawa wieczystego użytkowania nieruchomości obciążonej hipoteką na podstawie tytułów wykonawczych nr (...). W tej sytuacji, stosownie do art. 1000 k.p.c. z chwilą uprawomocnienia się postanowienia o przysądzeniu własności wygasły wszelkie prawa i skutki ujawnienia praw i roszczeń osobistych ciężące na nieruchomości. Na miejsce tych praw powstało prawo do zaspokojenia z ceny nabycia z pierwszeństwem przewidzianym w przepisach o podziale ceny uzyskanej z egzekucji.

Bieg terminu przedawnienia składek za okres od kwietnia 1993 r. do stycznia 1994 r. rozpoczął się więc dnia 5 października 1999 r. i wynosił wówczas 5 lat. Wobec nieprzedawnienia należności do 31 grudnia 2002 r., od dnia 1 stycznia 2003 r. termin ten wynosił 10 lat. W międzyczasie jego bieg został zawieszony na okres od dnia 4 listopada 2002 r. do dnia 31 lipca 2008 r., po czym na mocy postanowienia z dnia 3 października 2008 r. zabezpieczenie w postaci hipoteki wygasło. Do tego czasu termin przedawnienia nie upłynął.

Po przysądzeniu prawa wieczystego użytkowania komornik sądowy przystąpił do sporządzenia planu podziału, w którym uczestniczył organ rentowy zgodnie z art. 1036 § 1 pkt 3 k.p.c., stanowiącym, że w podziale oprócz wierzyciela egzekwującego uczestniczą osoby, które przed zajęciem nieruchomości nabyły na niej prawa stwierdzone w opisie i oszacowaniu lub zgłoszone i udowodnione najpóźniej w dniu uprawomocnienia się postanowienia o przybiciu. Organ rentowy miał wpisaną hipotekę przymusową w księdze wieczystej prowadzonej dla nieruchomości, z której prowadzona była egzekucja, wobec czego był uprawniony do uczestniczenia w planie podziału. Po uzyskaniu w dniu 25 września 2011 r. od komornika sądowego wyegzekwowanej kwoty 390 709,38 zł organ rentowy dokonał jej odpowiedniego rozliczenia, zgodnie z art. 1025 § 1 k.p.c. w brzmieniu wówczas obowiązującym, na odsetki za ostatnie dwa lata przed przysądzeniem własności, odsetki od dnia wymagalności do dnia 3 października 2008 r., składki za okres od kwietnia 1993 r. do stycznia 1994 r. oraz opłatę dodatkową. Stosownie do art. 1025 § 1 pkt 5 i 10 k.p.c. z kwoty uzyskanej z egzekucji zaspokaja się w następującej kolejności:

5) należności zabezpieczone hipotecznie lub zastawem rejestrowym albo zabezpieczone przez wpisanie do innego rejestru (zaległe składki oraz odsetki za 2 lata przed przysądzeniem);

10) inne należności (pozostałe odsetki oraz opłata dodatkowa).

Jak wykazało postępowanie dowodowe kwoty zostały prawidłowo rozliczone przez organ rentowy.

Podsumowując Sąd Okręgowy stwierdził, że:

- dla stwierdzenia wysokości zadłużenia figurującego na koncie płatnika w 1994 r. za okres od grudnia 1992 r. do stycznia 1994 r. nie było konieczne wydanie decyzji w tym zakresie, wobec czego organ rentowy był uprawniony do

skierowania wystawionych przez siebie tytułów wykonawczych do egzekucji w drodze postępowania egzekucyjnego w administracji, bądź też do zabezpieczenia należności poprzez wpis hipoteki przymusowej;

- tytuły wykonawcze nr (...), jak również nr (...), (...), (...) oraz (...), wystawione zostały w sposób prawidłowy, a organ rentowy nie był zobowiązany do ich doręczania wnioskodawcy, gdyż obowiązek ten spoczywał na organie egzekucyjnym, który tytuły wykonawcze doręczył;

- tytuły wykonawcze nr (...) mogły stanowić podstawę wpisu hipoteki przymusowej do księgi wieczystej, co nastąpiło dnia 23 sierpnia 1995 r., przy czym ocena prawidłowości postępowania wieczystoksięgowego pozostaje poza kognicją Sądu Okręgowego rozpoznającego niniejszą sprawę;

- należności wobec ZUS nie uległy przedawnieniu z uwagi na przerwanie, a następnie zawieszenie biegu terminu przedawnienia, który w międzyczasie uległ wydłużeniu, przy czym należności za okres od grudnia 1992 r. do marca 1993 r. zostały uregulowane jeszcze w 1997 r.;

- dobrowolne wpłaty wnioskodawcy miały wpływ na ustalenie wysokości zadłużenia, przy czym zostały one uwzględnione i prawidłowo rozliczone przez organ rentowy podczas wystawiania tytułów wykonawczych, a także później, podczas rozliczania środków uzyskanych z egzekucji administracyjnej i sądowej;

- organ rentowy był uprawniony do uczestniczenia w planie podziału, w wyniku którego uzyskał kwotę wskazaną w tytułach wykonawczych nr (...), będących podstawą wpisu hipoteki przymusowej, przy czym ocena prawidłowości postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez komornika sądowego pozostaje poza kognicją Sądu Okręgowego rozpatrującego niniejszą sprawę;

- ZUS zarówno w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym, jak i sądowym postępowaniu egzekucyjnym, posiadał status wierzyciela, a nie organu egzekucyjnego;

- organ rentowy dokonał prawidłowego rozliczenia uzyskanej kwoty 390 709,38 zł.

Sąd Okręgowy podkreślił, że hipoteka stanowi jedynie formę zabezpieczenia, przy czym nie zabezpiecza konkretnych tytułów wykonawczych, a należność wobec wierzyciela. Owszem, wnioskodawca wpłacił część zaległości, które zostały zaliczone na poczet składek objętych spornymi tytułami wykonawczymi, jak również postępowanie egzekucyjne przeprowadzone przez Naczelnika Urzędu Skarbowego obejmowało swoim zakresem składki za okres od grudnia 1992 r. do stycznia 1994 r. Jak jednak wykazało postępowanie dowodowe przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie egzekucyjne oraz dobrowolne wpłaty wnioskodawcy nie były wystarczające i pomimo tego na koncie płatnika figurowało zadłużenie za wskazany okres. W tej sytuacji, z uwagi na trwanie zadłużenia, organ rentowy miał prawo pozyskać kwotę uzyskaną w wyniku egzekucji z nieruchomości, którą następnie prawidłowo rozliczył. Hipoteka jest jedynie działaniem wyprzedzającym, mającym na celu zabezpieczenie wierzytelności, natomiast elementem postępowania egzekucyjnego jest istniejące zadłużenie i przez pryzmat tego zadłużenia należy rozważać ewentualne spełnienie świadczenia, czy też jego przedawnienie. Nie ma przy tym znaczenia, na podstawie których konkretnie tytułów wykonawczych prowadzone jest postępowanie egzekucyjne. W niniejszej sprawie postępowanie prowadzone było przez urząd skarbowy w oparciu o tytuły nr (...), (...), (...) oraz (...) i obejmowało należności również za okres, za który powstało zadłużenie stanowiące podstawę wpisu hipoteki przymusowej. Biorąc pod uwagę, że ustanowienie hipoteki nie jest elementem postępowania egzekucyjnego, a postępowania zabezpieczającego powstałą wierzytelność, nie jest wykluczone prowadzenie odrębnego, w tym wypadku administracyjnego postępowania egzekucyjnego, co do tej samej należności. W sytuacji niezaspokojenia zadłużenia z takiej egzekucji możliwe jest skorzystanie z uprawnień jakie daje hipoteka. Postępowanie egzekucyjne prowadzone przez organ administracyjny, jak również dobrowolne wpłaty wnioskodawcy nie pokryły całości zadłużenia za okres od grudnia 1992 r. do stycznia 1994 r., wobec czego organ rentowy zgłosił wysokość należności komornikowi i z uzyskanych przez niego środków pokrył część zadłużenia.

Końcowo Sąd Okręgowy wskazał, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 października 2013 r., SK 40/12, pozostaje bez wpływu na rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie. W wyroku tym Trybunał orzekł, że przepis art. 70 § 6

Ordynacji podatkowej, zgodnie z którym nie ulegają przedawnieniu zobowiązania podatkowe zabezpieczone hipoteką, jednakże po upływie terminu przedawnienia zaległość podatkowa może być egzekwowana tylko z przedmiotu hipoteki, jest niezgodny z Konstytucją RP. W rozpatrywanej sprawie w ogóle nie doszło do przedawnienia należności wobec organu rentowego, w związku z czym nie zachodziła potrzeba rozważania wpływu wpisu hipoteki na to przedawnienie.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Okręgowy uznał, że zaskarżona decyzja z dnia 23 maja 2013 r., odmawiająca J. A. zwrotu kwoty 390 709,38 zł z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, jest prawidłowa, bowiem organ rentowy w sposób zgodny z prawem pozyskał oraz rozliczył powyższą kwotę z uwagi na zadłużenie wnioskodawcy z tytułu zaległych składek na ubezpieczenie społeczne pracowników. Z tych samych względów prawidłowa okazała się zaskarżona decyzja z dnia 5 lipca 2018 r., w której organ rentowy odmówił wnioskodawcy zwrotu składek za okres od kwietnia 1993 r. do grudnia 1993 r. Wobec tego Sąd Okręgowy w punkcie I wyroku oddalił odwołania od obu zaskarżonych decyzji.

W punkcie II wyroku Sąd Okręgowy orzekł o kosztach postępowania, obejmujących koszty postępowania kasacyjnego, które wygrał wnioskodawca, a także przed Sądem Okręgowym, które wygrał organ rentowy, kierując się zasadą słuszności wyrażoną w art. 102 k.p.c. J. A. w toku postępowania apelacyjnego nie był zastępowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wobec czego nie poniósł z tego tytułu kosztów. Wysokość kosztów postępowania kasacyjnego została ustalona zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz.U. 2013 r., poz. 461 ze zm.). Stosownie do § 6 pkt 7 tego rozporządzenia przy wartości przedmiotu sprawy powyżej 200 000,00 zł wynagrodzenie wynosi 7 200,00 zł. Natomiast według § 13 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia stawki w postępowaniu kasacyjnym za sporządzenie i wniesienie skargi kasacyjnej wynoszą 50 % stawki minimalnej, tj. w niniejszej sprawie 3 600,00 zł (7 200 x 50 %). Z kolei wysokość kosztów w niniejszym postępowaniu przed Sądem Okręgowym została ustalona zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. 2018 r., poz. 265). Zgodnie z § 2 pkt 7 tego rozporządzenia przy wartości przedmiotu sprawy powyżej 200 000,00 zł do 2 000 000,00 zł wynagrodzenie wynosi 10 800,00 zł, przy czym Sąd Okręgowy rozpoznawał dwie połączone sprawy, co powoduje podwojenie tej kwoty do 21 600,00 zł. W ocenie Sądu I instancji obciążenie wnioskodawcy taką kwotą, nawet przy stosunkowym rozdzieleniu kosztów z uwzględnieniem wygranej wnioskodawcy przed Sądem Najwyższym, rażąco naruszałyby zasady współzycia społecznego oraz godziłoby w podstawowe zasady słuszności i sprawiedliwości. Sąd I instancji w szczególności miał na uwadze, że sprawa została rozstrzygnięta w wyniku długotrwałego procesu, po skierowaniu jej do ponownego rozpoznania przez Sąd Najwyższy, na skutek orzeczenia wydanego po wniesieniu skargi kasacyjnej przez wnioskodawcę. Sąd Okręgowy miał więc na względzie charakter niniejszej sprawy i jej skomplikowaną materię, a także okoliczność, że wnioskodawca mógł być przekonany o słuszności swojego stanowiska. Dla rozstrzygnięcia konieczne było przeprowadzenie dokładnego postępowania dowodowego, w tym powołanie biegłego do oceny prawidłowości rozliczenia konta płatnika, również w oparciu o dokumenty, które nie znajdowały się w posiadaniu wnioskodawcy. Należało następnie przeprowadzić szerokie rozważania, biorąc pod uwagę przepisy obowiązujące na przestrzeni kilku lat od 1994 r. Spór miał zatem skomplikowany charakter, który został rozstrzygnięty dopiero po przeprowadzeniu wielowątkowego postępowania sądowego. Obciążanie wnioskodawcy kosztami procesu w tej sytuacji nie byłoby uzasadnione. W związku z tym Sąd Okręgowy odstąpił od obciążania J. A. obowiązkiem zwrotem kosztów procesu.

Apelację od tego wyroku wniósł J. A.. Zaskarżając wyrok Sądu I instancji w całości, apelant zarzucił mu:

a/ błędną wykładnię przepisów §§ 13, 16 i 17 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1990 r. w sprawie wysokości i podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, zgłaszania do ubezpieczenia społecznego oraz rozliczania składek i świadczeń z ubezpieczenia społecznego (t.j. Dz.U. 1993 r., Nr 68, poz. 330 ze zm.) oraz art. 15 i 17 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców (Dz.U. 2002 r., Nr 155, poz. 1287);

b/ niewyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy wskutek naruszenia przepisów postępowania, a mianowicie art. 217 § 2 k.p.c. i art. 473 k.p.c. poprzez pominięcie wniosków o dopuszczenie dowodów, które zostały zawarte w złożonych przez wnioskodawcę pismach procesowych, a także art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niewyjaśnienie podstawy prawnej wyroku i art. 386 § 6 k.p.c. poprzez pominięcie oceny prawnej i wskazań co do dalszego postępowania zawartych w uzasadnieniach orzeczeń Sądu Najwyższego oraz Sądu Apelacyjnego w Lublinie;

c/ sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału, która mogła mieć wpływ na wynik sprawy, do której doszło w następstwie naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie oceny dowodów w sposób niewszzechstronny, z pominięciem dowodów z dokumentów urzędowych, których uwzględnienie mogło doprowadzić do odmiennej od dokonanej przez Sąd I instancji oceny pozostałego materiału dowodowego.

W konsekwencji tych zarzutów apelant wnosił w istocie o zmianę zaskarżonego wyroku [w apelacji mowa jest o uchyleniu tego wyroku] poprzez ustalenie, że organ rentowy niesłusznie odmówił zwrotu pobranych kwot ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na apelację Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wnosił o oddalenie apelacji oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ nie zostały w niej przedstawione zarzuty skutkujące zmianą lub uchyleniem zaskarżonego wyroku.

Ustalenia Sądu I instancji i wyprowadzone na ich podstawie wnioski Sąd Apelacyjny w pełni podziela i przyjmuje za własne. Sprawia to, że nie zachodzi potrzeba powtarzania szczegółowych ustaleń faktycznych oraz dokonanej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku interpretacji przepisów prawa mających zastosowanie w sprawie niniejszej (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 8 października 1998 r., II CKN 923/97 – OSNC 1999, z. 3, poz. 60; z dnia 12 stycznia 1999 r., I PKN 21/98 – OSNAP 2000, nr 4, poz. 143; z dnia 20 stycznia 2000 r., I CKN 356/98 – LEX nr 50863; z dnia 7 kwietnia 2004 r., IV CK 227/03 – LEX nr 585855; z dnia 20 maja 2004 r., II CK 353/03 – LEX nr 585756; z dnia 17 lipca 2009 r., IV CSK 110/09 – LEX nr 518138; z dnia 27 kwietnia 2010 r., II PK 312/09 – LEX nr 602700).

W apelacji wnioskodawcy J. A. przedstawione zostały zarówno zarzuty naruszenia prawa materialnego, jak i procesowego. W tym miejscu należy zauważyć, że prawidłowość zastosowania lub wykładni prawa materialnego może być właściwie oceniona jedynie na kanwie niewadliwie ustalonej podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Skuteczne zatem zgłoszenie zarzutu dotyczącego naruszenia prawa materialnego wchodzi zasadniczo w rachubę tylko wtedy, gdy ustalony przez sąd pierwszej instancji stan faktyczny, będący podstawą zaskarżonego wyroku, nie budzi zastrzeżeń (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 1997 r., II CKN 60/97 – OSNC 1997, z. 9, poz. 128).

Wnioskodawca w apelacji przedstawił zarzuty naruszenia przez Sąd I instancji przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 217 § 2 k.p.c. i art. 473 k.p.c., art. 328 § 2 k.p.c., art. 386 § 6 k.p.c. oraz art. 233 § 1 k.p.c. W pierwszej kolejności należy dokonać oceny przedstawionego w apelacji zarzutu obrazu art. 233 § 1 k.p.c. Do naruszenia tego przepisu dochodzi wówczas, gdy apelant wykaże, iż sąd pierwszej instancji uchybił podstawowym regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, tj. regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca, gdyż w apelacji zaprezentowana została jedynie odmienna, subiektywna ocena stanu faktycznego sprawy. W judykaturze za utrwalony należy uznać pogląd, że zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie może polegać na zaprezentowaniu własnych, korzystnych dla skarżącego ustaleń faktycznych, a tym samym korzystnej dla niego oceny materiału dowodowego (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2002 r., II CKN 572/99 – LEX nr 53136).

W uzasadnieniu wyroku z dnia 10 czerwca 1999 r., II UKN 685/98 (OSNP 2000, nr 17, poz. 655) Sąd Najwyższy stwierdził, że normy swobodnej oceny dowodów wyznaczone są wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia

życiowego oraz regułami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wążąc ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego.

Swobodna ocena dowodów nie może być dowolna, jednak skuteczne postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie może być uzasadnione jedynie odmienną interpretacją przez stronę dowodów zebranych w sprawie, jeśli jednocześnie strona nie wykaże, że ocena przyjęta przez sąd pierwszej instancji za podstawę rozstrzygnięcia, przekracza granice swobodnej oceny dowodów (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2000 r., V CKN 17/00 – LEX nr 40424). O trafności tej oceny dokonanej przez sąd, decyduje zaś analiza treści przeprowadzonych dowodów.

Po przeanalizowaniu zarzutów zawartych w apelacji i motywów, którymi kierował się Sąd Okręgowy w zakresie przyjętej podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, Sąd Apelacyjny stwierdza, że ustalenia stanu faktycznego w zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia sprawy dokonane zostały w sposób zgodny z zasadami procedury cywilnej, z poszanowaniem dyspozycyjnej roli stron w procesie. Sąd I instancji w sposób niezwykle obszerny i wyczerpujący przeprowadził postępowanie dowodowe, wyprowadził logiczne i spójne wnioski ze zgromadzonego w sprawie niniejszej materiału dowodowego, na podstawie których ustalił prawidłowo stan faktyczny. Dokonując kontroli instancyjnej prawidłowości wyroku w tym zakresie, jak już zostało wyżej zaznaczone, Sąd Apelacyjny w pełni aprobejuje ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy i przyjmuje je za własne, bez potrzeby ich szczegółowego, ponownego przytaczania. Dokonana przez Sąd Okręgowy ocena przeprowadzonych w sprawie niniejszej dowodów, zdaniem Sądu Apelacyjnego, nie budzi wątpliwości co do ich zgodności z rzeczywistym stanem, nie budzi zastrzeżeń także logika interpretacji faktów w świetle zastosowanych przepisów prawa materialnego.

Sąd I instancji dokonał prawidłowej oceny prawnej ustalonego w sprawie stanu faktycznego, wobec czego żaden z zawartych w treści apelacji zarzutów nie mógł stać się podstawą zmiany lub uchylecia zaskarżonego wyroku.

Apelant nie wskazał żadnych obiektywnych przyczyn uzasadniających uznanie, że Sąd Okręgowy dokonał oceny przeprowadzonych w sprawie niniejszej dowodów z obrazą art. 233 § 1 k.p.c., a przedstawione w apelacji argumenty sprowadzały się do wyrażenia subiektywnej oceny okoliczności faktycznych sprawy i faktów ujawnionych w wyniku przeprowadzonych dowodów. Wbrew odmiennemu zapatrywaniu wyrażonemu w apelacji, Sąd I instancji nie naruszył ostatnio powołanego przepisu poprzez niedokonanie oceny w sposób wszechstronny, z pominięciem dowodów z dokumentów urzędowych. Apelant nie wskazał konkretnych dokumentów, które nie zostały poddane ocenie. Należy z całą mocą podkreślić, że wszystkie mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy dokumenty zostały przez Sąd Okręgowy uwzględnione i poddane jego ocenie, co zostało wyraźnie zaznaczone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Sąd Okręgowy nie dopuścił się również obrazy przepisów art. 217 § 2 k.p.c. i art. 473 § 1 k.p.c. oddalając część wniosków dowodowych zgłoszonych przez apelanta. Przyczyną oddalenia tych wniosków dowodowych nie było stwierdzenie, że są one spóźnione, lecz prawidłowa ocena, że przedmiotem zgłoszonych dowodów są fakty niemające istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c.).

Za całkowicie chybiony należało uznać zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. Uzasadnienie zaskarżonego wyroku, wbrew odmiennemu zapatrywaniu wyrażonemu w apelacji, w pełni odpowiada wymogom określonym w ostatnio powołanym przepisie. W sposób wyczerpujący Sąd Okręgowy odniósł się w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku do wszystkich kwestii mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Powołał również właściwe przepisy, dokonał ich prawidłowej wykładni i następnie trafnie zastosował.

Sąd I instancji nie dopuścił się również obrazy art. 386 § 6 k.p.c., bowiem w pełni zastosował się do oceny prawnej i wskazań co do dalszego postępowania wyrażonych w wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 25 stycznia 2017 r., sygn. akt III AUa 1245/16 oraz w poprzedzającym go wyroku Sądu Najwyższego z dnia 6 października 2016 r., III UK 270/15. Zgodnie z tymi wskazaniem Sąd Okręgowy zgromadził pełny materiał dowodowy, który poddał wnikliwej analizie, odniósł się do kwestii wydania decyzji ustalającej należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne pracowników za okres od grudnia 1992 r. do stycznia 1994 r. oraz dokonał prawidłowych rozważań dotyczących tego,

czy instytucja przedawnienia należności składkowych zabezpieczonych hipoteką przymusową ma zastosowanie w sprawie niniejszej.

Zarzut naruszenia przepisów §§ 13, 16 i 17 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1990 r. w sprawie wysokości i podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, zgłaszania do ubezpieczenia społecznego oraz rozliczania składek i świadczeń z ubezpieczenia społecznego (t.j. Dz.U. 1993 r., Nr 68, poz. 330 ze zm.) nie mógł być uznany za trafny. Należy z całą mocą stwierdzić, że żaden z tych przepisów, wbrew odmiennemu zapatrywaniu wyrażonemu w apelacji, nie nakładał na ZUS obowiązku wydania decyzji określającej podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne pracowników oraz określającej wysokość zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne. W tym miejscu nie zachodzi potrzeba cytowania treści tych przepisów, ponieważ Sąd Okręgowy dokładnie ją przytoczył w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku i po dokonaniu analizy tych przepisów wyprowadził z ich treści taki sam wniosek o braku obowiązku wydania przez organ rentowy decyzji, o których była wyżej mowa. Trafnie Sąd I instancji podkreślił, że zadłużenie wnioskodawcy w stosunku do ZUS z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne pracowników powstało z mocy samego prawa. Oznacza to, że organ rentowy prawidłowo wystawił tytuły wykonawcze nr nr (...), bez konieczności wcześniejszego wydawania w/w decyzji, czy też uzyskania klauzuli wykonalności. Z kolei z istoty postępowania o wpis hipoteki przymusowej do księgi wieczystej wynika, że przed skierowaniem wniosku o taki wpis do właściwego sądu, nie jest on wraz z tytułami wykonawczymi doręczany dłużnikowi przez wierzyciela. Obowiązek doręczenia dłużnikowi tytułów wykonawczych spoczywał na organach egzekucyjnych i jak wynika z prawidłowych ustaleń Sądu Okręgowego, tytuły te zostały doręczone wnioskodawcy przez organy egzekucyjne.

Sporne należności składkowe, jak prawidłowo przyjął Sąd I instancji, nie uległy przedawnieniu ze względu na przerwanie, a następnie zawieszenie, biegu terminu przedawnienia (termin ten w międzyczasie uległ wydłużeniu do 10 lat), przy czym należności za okres od grudnia 1992 r. do marca 1993 r., jak trafnie zauważył organ rentowy w odpowiedzi na apelację, jeszcze w 1997 r. zostały uregulowane. Dobrowolne wpłaty wnioskodawcy miały wpływ na ustalenie wysokości jego zadłużenia, a mianowicie zostały uwzględnione i prawidłowo rozliczone przez ZUS przy wystawianiu tytułów wykonawczych oraz później przy rozliczaniu środków uzyskanych z egzekucji administracyjnej i sądowej (komorniczej). Prawidłowo Sąd Okręgowy uznał, że pozwany organ rentowy był uprawniony do uczestniczenia w planie podziału pomiędzy wierzycieli sumy uzyskanej z egzekucji nieruchomości, w następstwie czego uzyskał sumę wskazaną w w/w tytułach wykonawczych nr nr (...), które były podstawą wpisu hipoteki przymusowej do księgi wieczystej prowadzonej dla nieruchomości, z której była prowadzona egzekucja. Prawidłowość rozliczenia przez ZUS kwoty 390 709,38 zł uzyskanej z egzekucji potwierdziła opinia biegłego z zakresu rachunkowości. Ocena tego dowodu dokonana przez Sąd Okręgowy nie nasuwa żadnych zastrzeżeń, w pełni odpowiada wymaganiom określonym w art. 233 § 1 k.p.c.

Całkowicie chybiony jest również zarzut naruszenia przepisów art. 15 i 17 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców (t.j. Dz.U. 2020 r., poz. 2183). Organ rentowy w decyzji z dnia 19 grudnia 2002 r. określił warunki restrukturyzacji zaległych składek na ubezpieczenia społeczne, m.in. za okres od kwietnia 1993 r. do stycznia 1994 r.. Postępowanie restrukturyzacyjne zostało wszczęte na wniosek J. A. z dnia 4 listopada 2002 r. i umorzone decyzją ZUS z dnia 31 lipca 2008 r. Oznacza to, że od dnia 4 listopada 2002 r. do dnia 31 lipca 2008 r., zgodnie z art. 14 ust. 3 ostatnio powołanej ustawy, bieg terminu przedawnienia składek za okres od kwietnia 1993 r. do stycznia 1994 r. uległ zawieszeniu. W dniu wszczęcia postępowania restrukturyzacyjnego, wbrew odmiennemu zapatrywaniu wyrażonemu w apelacji, była znana wysokość niezapłaconych składek za sporny okres. Została ona dokładnie określona w wystawionych przez pozwany organ rentowy w dniu 8 marca 1994 r. tytułach wykonawczych nr nr (...). Tytuły te nie były kwestionowane przez wnioskodawcę we właściwym trybie określonym w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz o sądowym postępowaniu egzekucyjnym. W tym miejscu należy podkreślić, że decyzja ZUS z dnia 19 grudnia 2002 r. o warunkach restrukturyzacji nie była kwestionowana przez wnioskodawcę we właściwym trybie i terminie. W decyzji tej zostały określone należności składkowe podlegające restrukturyzacji. Oba powołane w apelacji przepisy (art. 15 i

17) ustawy o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców nie miały więc w sprawie niniejszej zastosowania.

W uzasadnieniu apelacji wnioskodawca dodatkowo zarzucił, że zaskarżony wyrok nie zawiera odrębnych rozstrzygnięć o każdej z połączonych spraw. Powołany przez apelanta przepis art. 219 k.p.c. stanowi o możliwości zarządzenia przez sąd połączenia kilku oddzielnych spraw toczących się przed nim w celu ich łącznego rozpoznania lub także rozstrzygnięcia, jeżeli są one ze sobą w związku lub mogły być objęte jednym pozwem. Należy zwrócić uwagę na to, że Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 24 września 2018 r. połączył sprawy z odwołań wnioskodawcy od decyzji z dnia 23 maja 2013 r. oraz z dnia 5 lipca 2018 r. do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia. W okolicznościach sprawy niniejszej wydanie tego postanowienia było w pełni uzasadnione, bowiem obie w/w decyzje dotyczyły zaległych należności składowych, z tym że za różne okresy. W związku z tym, że sprawy z obu w/w odwołań zostały połączone nie tylko do łącznego rozpoznania, ale również do łącznego rozstrzygnięcia, istotne było, żeby Sąd I instancji rozstrzygnął o obu odwołaniach, co w zaskarżonym wyroku uczynił poprzez oddalenie odwołań. Nie zachodziła tu potrzeba rozstrzygnięcia z osobna w odrębnych punktach wyroku o każdym z odwołań.

Zaskarżony wyrok odpowiada więc prawu, a apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

O kosztach instancji odwoławczej Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 8 ust. 1 pkt 7 w związku z § 3 ust. 1 pkt 7, § 20 i § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. 2018 r., poz. 265).

Z przedstawionych wyżej względów Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji.